

W P Ł Y N Ę Ł O
BIURO RADY POWIATU
DZIERŻONIOWSKIEGO

2023 -03- 20

L. dz.

Ilość załączników *4 od.*

Podpis *Gallin*

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO CENTRUM
POMOCY RODZINIE
I OCHRONY ZDROWIA
W DZIERŻONIOWIE
ZA ROK 2022

Dzierżonów, marzec 2023 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżonowie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie zwane w dalszej części sprawozdania Centrum jest jednostką organizacyjną Powiatu Dzierżoniowskiego.

Zgodnie ze Statutem uchwalonym uchwałą nr III/28/19 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego z dnia 29 stycznia 2019 r. Centrum realizuje zadania Powiatu Dzierżoniowskiego z zakresu:

1. pomocy społecznej,
2. wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
3. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
4. działań na rzecz osób niepełnosprawnych
5. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
6. promocji i ochrony zdrowia,
7. realizacji innych zadań wynikających z przepisów prawa.

Centrum wykonuje zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie Zarządzenia Starosty Dzierżoniowskiego Nr 43/2011 z dnia 28 grudnia 2011 roku.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w imieniu Starosty sprawuje nadzór nad działalnością jednostek organizacyjnych powiatu dzierżoniowskiego, realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej – Domem Pomocy Społecznej w Bielawie oraz Powiatowym Ośrodkiem Wsparcia w Dzierżoniowie a także jednostką wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej - Powiatowym Centrum Opieki i Wychowania w Pieszycach.

ZATRUDNIENIE

Na dzień 31.12.2022 r. w Centrum zatrudnionych było 26 osób (25,5 etatów). Wykaz pracowników przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Wykaz pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie na dzień 31 grudnia 2022 r.

Nazwa stanowiska	Liczba etatów	Liczba osób
Dyrektor	1	1
Zastępca Dyrektora	1	1
Główny księgowy	1	1
Przewodniczący PZON	0,5	1
Sekretarz PZON	1	1
Pracownik socjalny	3	3
Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej	6	6
Referent/Specjalista	10	10
Psycholog	2	2

PIECZA ZASTĘPCZA

Centrum realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Ponadto, jak wspomniano we wstępie, pełni rolę organizatora rodzinnej pieczy zastępczej. Zajmuje się więc kompleksowo organizowaniem opieki dla dzieci pozbawionych troski rodziców, podejmuje działania mające na celu pozyskiwanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, przygotowuje kandydatów do pełnienia tej funkcji, zapewnia wsparcie istniejącym rodzinom zastępczym oraz dzieciom w nich przebywającym a także podejmuje działania w celu stabilizowania sytuacji prawnej i rodzinnej dzieci. Ponadto do zadań Centrum należy wypłata świadczeń należnych rodzinom zastępczym oraz osobom pełnoletnim opuszczającym pieczę zastępczą.

Szczegółowe informacje dotyczące zadań realizowanych przez Centrum w ramach organizacji rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego zostały zamieszczone w *Sprawozdaniu z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2022*, które zostało przedłożone wraz z niniejszym sprawozdaniem.

Rodzinna piecza zastępcza

W 2022 r. w Powiecie Dzierżoniowskim funkcjonowały następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej:

- rodziny zastępcze spokrewnione,
- rodziny zastępcze niezawodowe,
- rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję pogotowia rodzinnego,
- rodzinne domy dziecka.

Tabela 2. Liczba rodzin zastępczych oraz liczba dzieci, w tym osób pełnoletnich objętych pieczą zastępczą według stanu na dzień 31.12.2022 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci
Rodziny zastępcze spokrewnione	75	105
Rodziny zastępcze niezawodowe	40	50
Rodziny zastępcze zawodowe	3	9
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	3	11
Rodzinne domy dziecka	4	30
OGÓLEM	125	205

Tabela 3. Liczba rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka powstałych i rozwiązanych w danym okresie sprawozdawczym:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Powstałe w okresie sprawozdawczym	Rozwiązane w okresie sprawozdawczym
Rodziny zastępcze spokrewnione	19	20
Rodziny zastępcze niezawodowe	13	9
Rodziny zastępcze zawodowe	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe specjalistyczne	0	0
Rodzinne domy dziecka	0	0
Ogółem	32	29

W wyniku realizacji postanowień sądu w okresie sprawozdawczym do wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej przybyło 65 małoletnich. Przed ukończeniem 18 roku życia rodzinną pieczę zastępczą opuściło 69 dzieci, a po ukończeniu 18 roku życia 19 osób.

Finansowanie rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka odbywa się na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wysokość świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej uzależniona jest od stopnia pokrewieństwa oraz stanu zdrowia dziecka. Ponadto kwoty przysługującego rodzinom zastępczym świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, podlegają waloryzacji wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłaszanych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. Ostatni raz waloryzacja taka nastąpiła w czerwcu 2022 r. w związku z czym wysokość świadczeń w okresie sprawozdawczym wyglądała następująco:

- na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej do dnia 31 maja 2022 r. 746,00 zł miesięcznie, a od dnia 1 czerwca 2022 r. 785,00 zł miesięcznie,
- na dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej niezawodowej, zawodowej lub rodzinnym domu dziecka do dnia 31 maja 2022 r. 1 131,00 zł miesięcznie, a od dnia 1 czerwca 2022 r. 1 189,00 zł miesięcznie.

W 2022 r. na comiesięczną pomoc dla rodzin zastępczych wydatkowano kwotę 2 350 976,66 zł.

Ponadto rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka przysługuje dodatek wychowawczy w wysokości 500,00 zł na każde dziecko umieszczone w pieczy zastępczej w wieku do ukończenia 18 roku życia.

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 11 lutego 2016 o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci od dnia 01 lutego 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoczął przyjmowanie wniosków o przyznanie

dotatku wychowawczego na okres od 01 czerwca 2022 roku. W związku z tym PCPRiOZ wypłacał dodatki wychowawcze, które były przyznane przed dniem 1 lutego 2022 roku na podstawie decyzji wydanych przez Centrum. Od dnia 1 stycznia 2022 roku do dnia 31 maja 2022 roku na ten cel wydatkowano kwotę 378 845,74 zł.

Rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka przysługuje dodatek na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Wysokość dodatku w 2022 r. kształtowała się następująco: do dnia 31 maja 2022 r. 227,00 zł miesięcznie, a od dnia 1 czerwca 2022 roku ze względu na waloryzację 239,00 zł miesięcznie.

Rodzinom zastępczym oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka Starosta może przyznać:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka,
- świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka – jednorazowo (np. na zakup niezbędnej odzieży, mebli, ręczników, pościeli, łóżka, itp.),
- świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki – jednorazowo lub okresowo (np. dofinansowanie specjalistycznych badań, dojazdu do kliniki, remontu mieszkania w przypadku np. pożaru, powodzi).

Dodatkowo rodzina zastępcza niezawodowa i rodzina zastępcza zawodowa może otrzymać, a prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymuje środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego w wysokości odpowiadającej kosztom ponoszonym przez rodzinę zastępczą niezawodową, zawodową lub prowadzącego rodzinny dom dziecka na czynsz, opłaty z tytułu najmu, opłaty za energię elektryczną i ciepłą, opał, wodę, gaz, odbiór nieczystości stałych i płynnych, dźwig osobowy, antenę zbiorczą, abonament telewizyjny i radiowy, usługi telekomunikacyjne oraz związanym z kosztami eksploatacji, obliczonym przez podzielenie łącznej kwoty tych kosztów przez liczbę osób zamieszkujących w tym lokalu lub domu jednorodzinnym i pomnożenie przez liczbę dzieci i osób pełnoletnich umieszczonych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka wraz z osobami tworzącymi tę rodzinę zastępczą lub rodzinny dom dziecka.

Prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymuje środki finansowe na:

- pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem lub ze zmianą lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka,
- pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka lub funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka.

Rodzinie zastępczej zawodowej Starosta może raz do roku przyznać świadczenie na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.

Zestawienie świadczeń dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka oraz ich wysokość przedstawia poniższa tabela:

Tabela 4. Zestawienie świadczeń dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka.

Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Ogólna kwota wypłaconych świadczeń w 2022 r.
dodatek z tytułu niepełnosprawności	224	49 891,62 zł
świadczenie jednorazowe na przyjęcie dziecka	31	43 658,00 zł
świadczenie związane z wystąpieniem zdarzeń losowych	8	3 116,00 zł
dofinansowanie do wypoczynku	42	42 000,00 zł
środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego bądź domu jednorodzinnego	24	91 178,90 zł
środki finansowe na pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów związanych z opieką i wychowaniem dziecka oraz funkcjonowaniem rodzinnego domu dziecka	1	2 519,00 zł
świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z remontem domu jednorodzinnego rodziny zastępczej zawodowej	1	7 190,00 zł
OGÓLEM	331	239 553,52 zł

PCPRiOZ ponosi koszty utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych funkcjonujących poza naszym powiatem (dzieci, które przed umieszczeniem w pieczy zastępczej mieszkały na terenie powiatu dzierżoniowskiego), w ubiegłym roku na ten cel wydatkowano kwotę 236 299,02 zł.

Zawodowe rodziny zastępcze oraz prowadzący rodzinne domy dziecka otrzymują wynagrodzenie za pełnienie tej funkcji. Wysokość wynagrodzenia uzależniona jest od formy sprawowanej opieki, ilości i wieku dzieci, doświadczenia oraz stażu. Na ten cel w 2022 r. przeznaczono kwotę:

- wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) dla zawodowych rodzin zastępczych, w tym dla pełniących funkcję pogotowia rodzinnego – 346 283,51 zł (6 rodzin);
- wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) dla osób prowadzących rodzinne domy dziecka 233 195,57 zł (4 rodzinne domy dziecka).

W rodzinie zastępczej zawodowej, w której przebywa więcej niż 3 dzieci oraz w rodzinnym domu dziecka, w którym przebywa więcej niż 4 dzieci zatrudnia się osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich. Na ten cel w 2022 r. wydatkowano kwotę 143 906,21 zł (7 osób).

Osoby tworzące rodzinną pieczę zastępczą mają możliwość czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z: wypoczynkiem rodziny zastępczej zawodowej lub prowadzących rodzinny dom dziecka, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu oraz w sytuacji wystąpienia nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka. Małoletni przebywający w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka, która czasowo nie może sprawować nad nimi opieki są umieszczani w rodzinach pomocowych. Rodzinom pomocowym w tym okresie przysługuje wynagrodzenie oraz świadczenia i dodatki przysługujące rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka na dane dziecko. W ubiegłym roku dwie rodziny zastępcze zawodowe, dwie rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i jedni prowadzący rodzinny dom dziecka skorzystali z czasowego niesprawowania opieki nad dziećmi w związku z wypoczynkiem. 20 dzieci przebywających w tym czasie pod ich opieką przebywało w 7 rodzinach pomocowych. Kwota przeznaczona na wynagrodzenia dla rodzin pomocowych wynosiła 9 892,29 zł.

Nad rodzinami zastępczymi i prowadzący rodzinne domy dziecka opiekę sprawują koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej oraz pracownicy socjalni. W 2022 r. PCPRiOZ pozyskał dodatkowe środki zewnętrzne na realizację zadania tj. przyznanie dodatków dla pracowników socjalnych w wysokości 400,00 zł. Dodatek przysługuje pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki.

Środki pozyskane z budżetu państwa na dodatek dla pracownika socjalnego stanowiły kwotę 12 648,14 zł, z czego wydatkowano kwotę 12 623,14 zł.

Zarząd Powiatu, zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej sprawuje kontrolę nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. Obowiązek ten może zostać delegowany na inną osobę. Zgodnie z Uchwałą Nr 4/12/15 z dnia 12 stycznia 2015 r. oraz Uchwałą Nr 225/537/18 z dnia 31 sierpnia 2018 r. Zarząd Powiatu Dzierżoniowskiego upoważnił Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie do sprawowania kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

W roku 2022 przeprowadzono 19 kontroli rodzinnej pieczy zastępczej, w tym:

- 7 w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- 7 w rodzinach zastępczych niezawodowych,

- 2 w rodzinnych domach dziecka,
- 1 w rodzinie zastępczej zawodowej,
- 2 w rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

Instytucjonalna piecza zastępcza

Na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego funkcjonuje Powiatowe Centrum Opieki i Wychowania w Pieszycach. W strukturze Centrum działają cztery placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego i jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego. Jednostka dysponuje 66 miejscami, w tym:

- Dom Dziecka Nr 1 w Pieszycach – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego dla 14 wychowanków,
- Dom Dziecka Nr 2 w Piławie Górnej – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego dla 14 wychowanków,
- Dom Dziecka Nr 3 w Piławie Górnej – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego dla 14 wychowanków,
- Dom Dziecka Nr 4 w Piławie Górnej – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego dla 10 wychowanków,
- Dom Dziecka Nr 5 w Pieszycach – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego dla 14 wychowanków.

W Powiatowym Centrum Opieki i Wychowania w Pieszycach na dzień 31 grudnia 2022 r. było zatrudnionych 45 osób, w tym 27 zajmujących się opieką i wychowaniem.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. w Powiatowym Centrum Opieki i Wychowania przebywało łącznie 62 wychowanków, w tym w:

- Domu Dziecka Nr 1 – 13 wychowanków,
- Domu Dziecka Nr 2 – 14 wychowanków,
- Domu Dziecka Nr 3 – 14 wychowanków,
- Domu Dziecka Nr 4 – 7 wychowanków
- Domu Dziecka Nr 5 – 14 wychowanków.

Łączna liczba wychowanków, którzy skorzystali z opieki placówek opiekuńczo-wychowawczych w trakcie całego 2022 r. to 81 dzieci, w tym z placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego 54 dzieci

i z placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego 27 wychowanków.

Przeciętna liczba wychowanków przebywająca w domach dziecka, uwzględniając wszystkie dni roku 2022, wyniosła dla placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego 54 dzieci, a dla placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego 8 dzieci.

W 2022 r. Powiatowe Centrum Opieki i Wychowania w Pieszycach opuściło 19 wychowanków, w tym:

- 6 dzieci powróciło do domu rodzinnego,
- 1 dziecko zostało umieszczone w domu pomocy społecznej,
- 12 wychowanków usamodzielniało się.

Zgodnie z art. 196 ust. 3 starosta powiatu jest zobowiązany do ustalenia średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Ustalona kwota średnich miesięcznych wydatków obowiązuje od miesiąca następującego po miesiącu opublikowania zarządzenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego. W 2022 r. średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w Powiatowym Centrum Opieki i Wychowania w Pieszycach wyniosły:

- w styczniu 2022 r. zgodnie z Zarządzeniem nr 10/2021 Starosty Dzierżoniowskiego z dnia 28 stycznia 2021 r. – 5 171,87 zł
- od lutego 2022 r. do grudnia 2022 r. zgodnie z Zarządzeniem nr 4/2022 Starosty Dzierżoniowskiego z dnia 14 stycznia 2022 r. – 5 916,80 zł.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach koniecznością jest umieszczenie dzieci zamieszkujących na terenie powiatu dzierżoniowskiego w instytucjonalnej pieczy zastępczej lub zakładzie opiekuńczo-leczniczym prowadzonych na terenie innego powiatu. Zazwyczaj podyktowane jest to sytuacją zdrowotną małych i koniecznością dostosowania dla nich specjalistycznej opieki i wsparcia. W przypadku jednej małej umieszczenie jej w placówce opiekuńczo-wychowawczej poza naszym powiatem podyktowane jest faktem, że dziecko przebywało tam wcześniej w rodzinie zastępczej i ma tam krewnych, którzy w dalszym ciągu utrzymują kontakt z małą.

Powiat Dzierżoniowski ponosi koszty utrzymania pięciorga dzieci, które przed umieszczeniem w instytucjonalnej pieczy zastępczej lub zakładzie opiekuńczo-leczniczym zamieszkiwały na terenie naszego powiatu. W 2022 r. koszty te wynosiły:

- za 2 małych przebywających w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej – 197 365,76 zł,
- za 1 małą przebywającą w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 20 065,81 zł,
- za 2 małych przebywających w zakładzie opiekuńczo-leczniczym – 63 544,64 zł.

W placówkach opiekuńczo-wychowawczych zostały wykonane następujące prace modernizacyjne,

remontowe i naprawcze:

Powiatowe Centrum Opieki i Wychowania w Pieszycach

- kapitalny remont biura magazyniera wraz z nowym oświetleniem – 5 019,94 zł,
- kapitalny remont gabinetu pedagoga wraz z nowym umeblowaniem i oświetleniem – 8 952,87 zł,
- malowanie biura pracownika księgowości wraz z wymiana oświetlenia – 1 922,41 zł.

Dom Dziecka nr 1 w Pieszycach

- malowanie 4 pokoi dla wychowanków – 1 400,00 zł,
- kapitalny remont świetlicy domu dziecka wraz z nowym umeblowaniem, oświetleniem i wyposażeniem – 26 735,47 zł.

Dom Dziecka nr 2 w Piławie Górnej

- wymiana drzwi wejściowych w dwóch pomieszczeniach szatni placówki – 5 800,00 zł,
- malowanie 3 pokoi dla wychowanków wraz z wymianą paneli podłogowych i mebli – 5 548,73 zł,
- wymiana mebli w świetlicy domu dziecka – 20 577,98 zł.

Dom Dziecka nr 3 w Piławie Górnej

- malowanie pokoju dla wychowanków wraz z wymianą paneli podłogowych – 6 505,21 zł.

Dom Dziecka nr 5 w Pieszycach

- kapitalny remont korytarza domu dziecka wraz z oświetleniem LED – 27 394,61 zł,
- malowanie dwóch pokoi dla wychowanków – 919,74 zł,
- malowanie pokoju dla wychowanków wraz z wymianą mebli – 3 373,00 zł.

Dokonano również szeregu prac remontowych w częściach wspólnych placówek opiekuńczo-wychowawczych w Piławie Górnej:

- impregnacja balustrad i poddasza tarasu głównego,
- malowanie tarasu głównego, położenie cokołów i kafli na ścianach,
- impregnacja wiaty,
- malowanie przypięwnicznego korytarza przejściowego pomiędzy Domem Dziecka nr 2 a domem Dziecka nr 3 wraz z położeniem glazury.

Koszt tych prac remontowych wyniósł 2 951,51 zł.

Zdecydowana większość powyższych prac remontowych, modernizacyjnych i naprawczych oraz tych związanych z poprawą walorów estetycznych i użytkowych pomieszczeń, a także terenów przyległych do domów dziecka została dofinansowana ze środków pozyskanych od sponsorów.

Kwota pozyskanych środków finansowych wyniosła w 2022 r. 107 472,00 zł.

Oprócz wyżej wymienionych środków finansowych, PCOiW w Pieszycach pozyskało również pomoc dla swoich wychowanków w formie darowizn rzeczowych. Były to m.in.:

- bony na obuwiu od firmy *Deichmann*,
- paczki świąteczne dla wychowanków od firmy *Deichmann*, *Amazon*, *PCE Polska*, Przedszkola nr 4 w Bielawie, Szkoły Podstawowej nr 5 w Dzierżoniowie, Kopalni w Piławie Górnej oraz od osób prywatnych,
- artykuły gospodarstwa domowego i produkty żywnościowe – firma *IBSA* z Warszawy,
- środki czystości – darczyńcy z gminy Łagiewniki,
- paczki mikołajkowe – Starosta Powiatu Dzierżoniowskiego,
- paczki dla wychowanków z okazji Dnia Dziecka oraz Św. Mikołaja – Radni Powiatu Dzierżoniowskiego.

Wartość pozyskanych darowizn w formie rzeczowej wyniosła 18 326,38 zł.

Z pozyskanych środków pieniężnych zorganizowano różne formy wypoczynku:

- 6 wychowanków wyjechało na kolonie letnie do Pogorzeliczy,
- 2 wychowanków pojechało na zimowisko do Białego Dunajca.

Ponadto podopieczni PCOiW w Pieszycach brali udział w:

- warsztatach internetowej platformy edukacyjnej *Skillplanet.io* prowadzonej przez Fundację *Hemmersbach Kids Family*,
- w akcji Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- współorganizowaniu Dnia Dziecka dla uchodźców z Ukrainy wraz ze Stowarzyszeniem *Bezpieczna Gmina-Bezpieczny Powiat* w Dzierżoniowie,
- kontynuacji kursu nauki programowania komputerów dla wychowanków zorganizowanego przez firmę *Hemmersbach*.

W 2022 r. efektywnie podtrzymywano współpracę z holenderskimi fundacjami, firmami sponsorującymi oraz osobami prywatnymi, które deklarują kontynuację działań pomocowych na rzecz PCOiW w Pieszycach.

Wsparcie dla osób usamodzielnianych z rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

Usamodzielniany to osoba opuszczająca, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną, w przypadku, gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu.

Proces usamodzielnienia rozpoczyna się na rok przed osiągnięciem pełnoletności przez osobę przebywającą w pieczy zastępczej i w zależności od sytuacji życiowej wychowanka, może trwać najpóźniej do momentu osiągnięcia przez osobę usamodzielnianą 26 roku życia.

Pomoc w ramach usamodzielnienia nie jest świadczeniem obowiązkowym, przysługującym z racji pobytu w pieczy zastępczej. Usamodzielniany wychowanek w celu otrzymania świadczeń ma obowiązek:

- wskazania co najmniej na rok przed osiągnięciem pełnoletności osoby, która podejmie się pełnienia funkcji opiekuna usamodzielnienia, która zostanie zaakceptowana przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie,
- opracowania co najmniej miesiąc przed ukończeniem 18 roku życia wspólnie z opiekunem usamodzielnienia Indywidualnego Programu Usamodzielnienia, który zostanie zatwierdzony przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie powiatu właściwego do ponoszenia wydatków na finansowanie pomocy na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie,
- realizacji postanowień zawartych w Indywidualnym Programie Usamodzielnienia,
- realizacji obowiązku szkolnego oraz przedkładania w PCPRiOZ co miesiąc zaświadczeń potwierdzających kontynuowanie nauki,
- współdziałanie z opiekunem usamodzielnienia, informowanie Centrum o każdej istotnej zmianie sytuacji osobistej i majątkowej, a przede wszystkim informowanie o każdorazowej zmianie miejsca zamieszkania oraz o przerwaniu nauki lub zmianie szkoły.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoba usamodzielniana zostaje objęta pomocą, mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem poprzez udzielenie:

- pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki,
- pomocy na zagospodarowanie,
- pomocy pieniężnej na usamodzielnienie,
- pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych i zatrudnienia,
- pomocy prawnej i psychologicznej.

Opiekunami usamodzielniających się wychowanków są zazwyczaj pracownicy Centrum, którzy nadzorują proces usamodzielnienia oraz tworzą i pomagają w realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielnienia. W programie tym określane są plany i zamierzenia osoby pełnoletniej oraz sposoby i terminy ich realizacji.

Nie rzadziej, niż co semestr, usamodzielniane osoby spotykają się z opiekunami i relacjonują swoje dokonania oraz zgłaszają problemy.

Na pomoc dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka wydatkowano odpowiednio:

- pomoc na kontynuowanie nauki dla 34 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych – 172 944,57 zł,
- pomoc na usamodzielnienie dla 7 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych oraz 1 pełnoletniego wychowanka rodzinnego domu dziecka – 50 577,00 zł,
- pomoc na zagospodarowanie dla 5 pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych i 1 pełnoletniego wychowanka z rodzinnego domu dziecka – 15 063,00 zł.

Na pomoc dla usamodzielnianych wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej wydatkowano odpowiednio:

- pomoc na kontynuowanie nauki dla 20 osób pełnoletnich wychowanków – 85 353,16 zł,
- pomoc na usamodzielnienie dla 4 pełnoletnich wychowanków – 27 438,00 zł,
- pomoc na zagospodarowanie dla 2 pełnoletnich wychowanków – 10 250,00 zł.

Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej i zol

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości:

- przyznanych świadczeń na pokrycie kosztów utrzymania oraz dodatków na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego – w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej, rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej lub rodzinnym domu dziecka,
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym – w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej oraz interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych za pobyt dziecka pozbawionego opieki i wychowania rodziców umieszczonego w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę w wysokości miesięcznej opłaty za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka (tj. 200% najniższej emerytury).

Rodzicom biologicznym za pobyt dziecka w pieczy zastępczej i ZOL opłatę ustala Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie działający z upoważnienia Starosty Dzierżoniowskiego. Rodzice biologiczni mogą starać się o umorzenie w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenie terminu płatności, rozłożenie na raty lub odstąpienie od ustalenia opłaty. Warunki, jakie muszą spełnić rodzice by skorzystać z jednej z tych ulg określa uchwała Rady Powiatu Dzierżoniowskiego z dnia 31 stycznia 2012 r. Nr XVII/125/12.

Na podstawie wpłat rodziców oraz zobowiązań ściągniętych przez Urząd Skarbowy lub komornika w 2022 r. uzyskano 58 044,85 zł. Część tej kwoty w wysokości 6 209,15 zł PCPRiOZ musiał przesłać właściwym gminom jako należny im dochód. W rozliczeniu końcowym dochodem powiatu z tytułu odpłatności rodziców pozostała kwota 51 835,70 zł (należność główna 42 868,96 zł, koszty upomnień 299,22 zł oraz odsetki 8 667,52 zł).

Odpłatność gmin za pobyt dziecka w pieczy zastępczej lub w zakładzie opiekuńczo-leczniczym

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka lub średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Partycypacja gminy w kosztach związanych z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej, jest wyrazem odpowiedzialności gminy za członka wspólnoty samorządowej. Dodatkowo jest to instrument, przy zastosowaniu którego ustawodawca stara się skłonić gminę do aktywnej pracy z rodziną przeżywającą trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej jest zadaniem gminy i efektywność tej pracy będzie znajdowała uzewnętrznienie w powrocie dziecka do swojej rodziny. Sygnalizowana tu partycypacja gmin w kosztach pobytu dzieci w pieczy zastępczej nie ma zastosowania do dzieci, które zostały pozostawione bezpośrednio po urodzeniu lub których rodzice są nieznanego tożsamości. Rozwiązanie takie może wynikać z tego, że we wskazanych przypadkach nie można jeszcze mówić, że dzieci te stały się członkami danej wspólnoty samorządowej i powinna ona ponosić za nie odpowiedzialność, względnie takiej wspólnoty nie można ustalić.

Ponadto zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych gmina właściwa ze względu na miejsce urodzenia dziecka jest obowiązana do współfinansowania opłaty (200% najniższej emerytury) za pobyt dziecka pozbawionego opieki i wychowania rodziców umieszczonego przez sąd w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej,

- 30% w drugim roku pobytu dziecka w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej,
- 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, w zakładzie pielęgnacyjno-opiekuńczym lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej.

Tabela 5. Wysokość odpłatności poniesionej przez gminy w roku 2022 za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Gmina	Oplata za rodzinną pieczę zastępczą	Oplata za instytucjonalną pieczę zastępczą	Oplata za ZOL	Łącznie oplata poniesiona przez gminę
Bielawa	369 442,83 zł	621 404,10 zł	-	990 846,93 zł
Dzierżonów – gmina miejska	264 658,27 zł	388 030,51 zł	31 597,20 zł	684 285,98 zł
Dzierżonów – gmina wiejska	30 450,37 zł	129 364,72 zł	-	159 815,09 zł
Pieszycy	55 644,27 zł	151 530,25 zł	-	207 174,52 zł
Niemcza	87 212,14 zł	-	-	87 212,14 zł
Piława Górna	117 530,99 zł	122 975,72 zł	-	240 506,71 zł
Łagiewniki	48 697,38 zł	82 474,13 zł	-	131 171,51 zł
Łącznie	973 636,25 zł	1 495 779,43 zł	31.597,20 zł	2 501 012,88 zł

WSPARCIE DLA OSÓB USAMODZIELNIANYCH OPUSZCZAJĄCYCH INNE SPECJALISTYCZNE PLACÓWKI I INSTYTUCJE

Centrum realizuje także zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej w związku z usamodzielnieniem się osób opuszczających dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, młodzieżowy ośrodek wychowawczy.

Tak jak w przypadku usamodzielnianych przebywających w pieczy zastępczej, osoba opuszczająca powyższe placówki ma obowiązek sporządzenia z opiekunem usamodzielnienia Indywidualnego Programu Usamodzielnienia i jest obowiązany do realizacji jego postanowień.

Osobie pełnoletniej może zostać przyznana pomoc:

- pieniądze na usamodzielnienie,
- pieniądze na kontynuowanie nauki,

- w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- w uzyskaniu zatrudnienia,
- na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

W roku sprawozdawczym PCPRiOZ udzieliło pomocy na usamodzielnienie 1 osobie, która opuściła młodzieżowy ośrodek wychowawczy na kwotę 5 511,00 zł.

MIESZKANIA CHRONIONE

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą osoby tam przebywające pod opieką specjalistów do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. Powiat dzierzoniowski w swoim zasobie posiada dwa mieszkania chronione. Zostały one utworzone z dniem 01 marca 2020 r. i są prowadzone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie. Mieszkania znajdują się w budynku Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Piławie Górnej przy ul. Szkolnej 6. Każde z mieszkań składa się z 3 pokoi, kuchni i łazienki. Lokale wyposażone są w instalację wodno-kanalizacyjną, elektryczną, centralnego ogrzewania, C.W.U. podłączone do instalacji wewnętrznych budynku oraz wentylację grawitacyjną. W mieszkaniach znajdują się niezbędne meble oraz podstawowy sprzęt gospodarstwa domowego. Obie kuchnie wyposażone są w lodówkę, zlewozmywak, szafki, płytę indukcyjną z piekarnikiem, zmywarę, stół i krzesła. W łazienkach znajdują się prysznic, pralka, toaleta i umywalka. Każdy z pokoi wyposażony jest w łóżko/łóżka, szafkę nocną/szafki nocne, biurko, krzesło, lampy i szafy do przechowywania ubrań. Z pobytu w mieszkaniach może obecnie skorzystać 10 osób. Na wyposażeniu mieszkań znajduje się również laptop do dyspozycji osób usamodzielnianych. Usamodzielniani dostają po zamieszkaniu również ręczniki, pościel i środki czystości. Na dalszym etapie zamieszkania sami są zobowiązani do zaopatrywania się w niezbędne środki. W 2022 roku z pomocy poprzez umieszczenie w mieszkaniu chronionym korzystała jedna osoba usamodzielniana, która opuściła rodzinną pieczę zastępczą. Ponadto Powiat Dzierżoniowski, na mocy zawartego porozumienia zapewnia 1 miejsce w mieszkaniu chronionym dla usamodzielnianego pochodzącego z powiatu średzkiego.

CUDZOZIEMCY I REPATRIANCI

W 2022 r. PCPRiOZ w Dzierżoniowie nie udzielało pomocy na pokrycie kosztów przejazdu, zagospodarowania i bieżącego utrzymania dla repatriantów oraz nie udzieliło pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą zgodnie z art. 91 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

W 2022 r. PCPRiOZ w Dzierżoniowie wypłacił natomiast świadczenia przyznane przez Wojewodę Dolnośląskiego dla posiadaczy Karty Polaka osiedlających się na terenie powiatu dzierżoniowskiego. Wypłacono świadczenia pieniężne przeznaczone na częściowe pokrycie kosztów zagospodarowania i bieżącego utrzymania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej 3 osobom, w łącznej kwocie 26 400,00 zł.

WSPARCIE OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Realizacja zadań finansowych z środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w 2022 r. realizowało zadania finansowane ze środków PFRON z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej. W dniu 23 lutego 2022 r. Powiat otrzymał środki zgodnie z algorytmem na realizację zadań w wysokości 4 033 613,00 zł, które zostały rozdzielone na poszczególne zadania zgodnie z uchwałą Rady Powiatu Nr XL/280/22 z dnia 29.03.2022 r. W związku z tym, że w dniu 19 października 2022 r. weszło w życie Rozporządzenia Rady Ministrów zmieniające rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym, zwiększone zostały kwoty dofinansowania kosztów rocznego pobytu jednego uczestnika w warsztacie terapii zajęciowej. W związku ze zmianą ww. rozporządzenia Powiat otrzymał dodatkowo 171 000,00 zł na zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Ostateczny plan finansowy na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej w 2022 r. został przyjęty uchwałą Rady Powiatu Nr XLVIII/316/22 z dnia 20 grudnia 2022 r.

Tabela 6. Podział środków finansowych na poszczególne zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej

Lp.	Rodzaj zadania	Kwota	Kwota wydatkowana
1.	Zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej (art. 10a ustawy)	2 460 120,00 zł	2 439 281,00 zł
2.	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. c ustawy)	1 405 221,00 zł	1 405 216,00 zł
3.	Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. b ustawy)	19 469,00 zł	19 469,00 zł
4.	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych (art. 35a ust. 1 pkt 7 lit. d ustawy)	223 236,00 zł	223 236,00 zł
5.	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w turnusach rehabilitacyjnych (art. 10c ustawy)	96 568,00 zł	96 568,00zł
OGÓLEM		4 204 614,00 zł	4 183 770,00 zł

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w imieniu Starosty realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej w zakresie:

1. Dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych.

W 2022 roku wpłynęło 55 wniosków na dofinansowanie ze środków PFRON do turnusu rehabilitacyjnego z czego 49 z opiekunem.

W związku z tym, że przyjęto zasadę przyznania dofinansowania tylko dla dzieci i osób niepełnosprawnych do 24 roku życia uczących się i niepracujących, negatywnie rozpatrzono 5 wniosków osób dorosłych, które nie kwalifikowały się do dofinansowania.

Pozytywnie rozpatrzono 50 wniosków (40 dotyczyło dzieci do 18 r.ż. i 10 dotyczyło osób do 24 r.ż. uczących się i niepracujących) w tym dofinansowanie dla opiekuna otrzymało 48 osób niepełnosprawnych. Wnioski rozpatrzono na łączną kwotę 118 339,00 zł.

Z przyznanego dofinansowania zrezygnowało 11 osób, w tym 2 osoby zrezygnowały tylko z dofinansowania dla opiekuna na łączną kwotę 21 771,00 zł.

Ostatecznie z dofinansowania skorzystało 41 osób niepełnosprawnych z 39 opiekunami (w tym 7 osób do 24 r.ż. z opiekunami) na łączną kwotę 96 568,00 zł.

2. Dofinansowania likwidacji barier architektonicznych.

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższej okolicy, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Przez cały okres 2022 roku w ramach likwidacji barier architektonicznych wpłynęły 24 wnioski na łączną kwotę 364 837,00 zł.

Podpisano 16 umów na kwotę 155 449,00 zł. Wszystkie podpisane umowy zostały zrealizowane.

W związku z tym, iż rozliczenia umów opiewały na kwoty niższe niż w zawartych umowach wypłacone dofinansowanie to 145 194,00 zł. Złożone wnioski dotyczyły przede wszystkim przystosowania łazienki do potrzeb osób mających trudności w poruszaniu się.

3. Dofinansowania likwidacji barier technicznych.

Bariery techniczne to przeszkody wynikające z braku dostosowania lub niedostosowania, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna powodować większą sprawność osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie.

W 2022 r. złożono 25 wniosków na łączną kwotę 211 221,00 zł. Wnioski te dotyczyły przede wszystkim dofinansowania do zakupu łóżek rehabilitacyjnych, przyrządów ułatwiających korzystanie z toalety i łazienki, podnośników i wymiany ogrzewania węglowego na ogrzewanie gazowe.

Podpisano 20 umów na kwotę 58 468,00 zł.

W związku z niższymi kwotami rozliczeniowymi i zgonem 1 osoby wypłacona kwota dofinansowania była niższa od przyznanej i wyniosła 53 572,00 zł.

4. Dofinansowania likwidacji barier w komunikowaniu się.

Barierą w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

W 2022 r. złożono 16 wniosków na kwotę 69 943,00 zł (w tym 9 wniosków dotyczyło dzieci na kwotę 43 353,00 zł). Dotyczyły one głównie dofinansowania zakupu sprzętu komputerowego z osprzętem i laptopów, systemów *MÓWIK* wraz z tabletem.

Podpisano 14 umów na kwotę 29 032,00 zł (w tym 8 umów dotyczących dzieci na kwotę 17 424,00 zł).

Tak jak w przypadku likwidacji barier technicznych kwoty rozliczeniowe były niższe niż w umowach, natomiast 1 osoba zrezygnowała z realizacji podpisanej umowy. Wypłacona kwota na realizację zadania to 24 470,00 zł.

5. Zaopatrzenia osób niepełnosprawnych przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Przedmioty ortopedyczne to sprzęty niezbędne osobie niepełnosprawnej w przypadku trwałej niepełnosprawności, w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego. Są nimi np.: kule, protezy kończyn dolnych i górnych, wózki inwalidzkie, obuwie ortopedyczne i inne.

Środki pomocnicze to takie środki, które ułatwiają w znacznym stopniu, bądź umożliwiają funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym. Są nimi np.: pomoce optyczne dla niedowidzących, aparaty słuchowe, cewniki, pieluchomajtki, materace i poduszki przeciwoleżynowe i itp.

Jest to program realizowany przy współpracy z Narodowym Funduszem Zdrowia, tzn. w części finansowany z środków NFZ. Cieszy się on bardzo dużym zainteresowaniem wśród osób niepełnosprawnych, o czym świadczy liczba korzystających z tej formy pomocy.

W 2022 r. z dofinansowania skorzystało 879 osób dorosłych i 42 dzieci. Wypłacono kwotę 1 400 937,00 zł, w tym 134 358,00 zł dla dzieci. W przypadku osób dorosłych dofinansowanie dotyczyło m.in. zakupu aparatów słuchowych, obuwia ortopedycznego, protez piersi, ud i podudzi. Pozostałe przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze objęte dofinansowaniem to pieluchomajtki, worki do zbiórki moczu, cewniki, materace przeciwoleżynowe. W przypadku dzieci dofinansowanie dotyczyło m.in.: aparatów

słuchowych, obuwia ortopedycznego, wózków inwalidzkich, pionizatorów a także pieluchomajtek i cewników.

6. Zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

W ramach tego zadania osoby niepełnosprawne mogły składać wnioski o dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Wnioski dotyczyły zakupu m.in. roweru stacjonarnego, rotora do ćwiczenia rąk i nóg.

W okresie sprawozdawczym złożono 6 wniosków na kwotę 12 993,00 zł.

Podpisano 6 umów na kwotę 4 372,00 zł. Wszystkie umowy zostały zrealizowane a wypłacona kwota to 4 279,00 zł.

7. Dofinansowania sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych.

O dofinansowanie do sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się jednostki organizacyjne działające na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku. Wnioski te składane są do dnia 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania. Na realizację zadania wpłynęło 16 wniosków. Podpisano 16 umów na kwotę 20 000,00 zł. Wypłacona kwota to 19 469,00 zł, co jest wynikiem rozliczeń organizacji (wykorzystano dofinansowanie w niższej kwocie lub dany zakup nie został uznany w ramach dofinansowania).

8. Dofinansowania działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Na terenie naszego powiatu działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej. Jeden w Dzierżoniowie przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną dla 50 osób, drugi w Piławie Górnej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla 45 osób. Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych maksymalne dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej ze środków Funduszu wynosi 90% tych kosztów. Pozostałe koszty działalności warsztatów finansowane są z budżetu powiatu.

W 2022 r. kwota przeznaczona na działalność obu warsztatów wyniosła 2 733 347,00 zł, z czego 2 460 120,00 zł stanowiły środki PFRON a 273 357,00 zł stanowiły środki własne powiatu dzierżoniowskiego. Wykorzystana kwota to 2 714 269,00 zł. Warsztat Terapii Zajęciowej w Piławie Górnej nie wykorzystał 19 708,00 zł przeznaczonych w preliminarzu m.in. na wynagrodzenia.

Zgodnie z art. 10b ust. 6a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych PCPRiOZ przeprowadza, co najmniej raz w roku kontrole warsztatu terapii zajęciowej. Kontrola działalności warsztatów za 2021 r. odbyła się na przełomie października i listopada 2022 r. Kontrolą zostały objęte dokumenty działalności merytorycznej Warsztatów, dokumenty prowadzone przez terapeutów w pracowniach jak również dokumenty finansowe.

W ramach kontroli w szczególności zwrócono uwagę na:

- zgodność organizacji pracy i zajęć w Warsztacie z postanowieniami rozporządzenia, regulaminu organizacyjnego Warsztatu i umową,
- prawidłowość kwalifikowania kandydatów na uczestników Warsztatu, ważność posiadanych przez uczestników orzeczeń oraz treść zawartych w nich wskazań,
- prawidłowość prowadzonej przez terapeutów dokumentacji dotyczącej:
 - uczestników – indywidualne programy rehabilitacji,
 - działalności rady programowej,
 - ocen okresowych,
 - realizacji treningu ekonomicznego,
 - współpracy z rodzinami bądź opiekunami uczestników,
 - list obecności uczestników,
- prawidłowość w zakresie zatrudniania i kwalifikacji kadry Warsztatu,
- zgodności postanowień umowy ze stanem faktycznym,
- prawidłowość wykorzystania środków PFRON.

Wyniki przeprowadzonej kontroli zostały przedstawione w protokole pokontrolnym dla każdego Warsztatu.

Opieka wytchnieniowa

W 2022 r. powiat dzierżoniowski przystąpił do programu *Opieka wytchnieniowa – edycja 2022* pozyskując na ten cel środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 768 000,00 zł. Informacje o programie zostały umieszczone na stronie internetowej Starostwa Powiatowego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia oraz w lokalnych mediach.

Celem programu było uzyskanie doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Uczestnictwo w Programie pozwoliło czasowo odciążyć członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnieniu czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą niepełnosprawną dysponowały czasem dla siebie, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Do programu mógł przystąpić członek rodziny lub opiekun zamieszkujący we wspólnym gospodarstwie domowym i sprawujący całodobową bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną wymagającą wysokiego poziomu wsparcia.

Członek rodziny bądź opiekun w ramach programu mógł skorzystać z maksymalnie 240 godzin wsparcia w trakcie realizacji programu tj. do 20 grudnia 2022 r. Usługa opieki odbywała się w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej od poniedziałku do niedzieli w zależności od potrzeb.

W 2022 r. do programu przystąpiło 55 członków rodziny bądź opiekunów zamieszkujących i sprawujących całodobową i bezpośrednią opiekę nad dorosłą osobą niepełnosprawną oraz 25 opiekunów dzieci niepełnosprawnych. W trakcie realizacji programu zrealizowano 17 796 godzin i po odliczeniu kosztów pracy, podatku i składek na ubezpieczenie społeczne wypłacono 716 639,30 zł. Program cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców powiatu dzierzoniowskiego.

Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej

W 2022 r. PCPRiOZ w imieniu Powiatu realizowało Program *Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2022*. Celem programu było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia przy wykonywaniu czynności dnia codziennego, pomoc uczestnikom w funkcjonowaniu w życiu społecznym, ograniczanie skutków niepełnosprawności, stymulacja do podejmowania aktywności na różnych szczeblach życia codziennego. Program miał również na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Z usług asystenta mogły skorzystać:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łączenie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym bądź umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Usługi asystenta obejmowały pomoc w:

- wyjściu, powrocie lub dojazdach w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. dom, praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, świątynie, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne i sportowe),
- zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
- załatwianiu spraw urzędowych,

- nawiązywaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
- korzystanie z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy),
- wykonywanie czynności życia dnia codziennego – w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprowadzaniu ich do lub z placówki oświatowej (pod warunkiem, że szkoła nie zapewnia takich usług).

Program był finansowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ze środków Funduszu Solidarnościowego.

W programie wzięły udział 162 osoby niepełnosprawne (w tym 114 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 33 osoby dorosłe z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 15 dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności).

Na realizację programu wydatkowano łącznie 3 648 424,19 zł, z czego:

- na usługi asystenta – 3 558 277,60 zł,
- na zakup środków ochrony osobistej – 7 211,48 zł,
- na koszty dojazdu własnym transportem, na zakup biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, sportowe – 78 494,53 zł,
- koszt ubezpieczeń OC lub NNW asystentów – 4 440,58 zł

Aktywny samorząd

Program *Aktywny samorząd* ma na celu likwidację barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. Program podzielony jest na dwa moduły.

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację zawodową i społeczną.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

Obszary, zadania, formy i zakres pomocy oraz adresatów w ramach programu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Moduły, obszary, zadania, formy, zakres pomocy i adresaci programu *Aktywny samorząd*

MODUŁY	OBSZAR Y I ZADANIA	FORMY i ZAKRES POMOCY	ADRESACI
MODUŁ I	Obszar A		
	Zadanie 1	Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	<ul style="list-style-type: none"> – znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności (do 16 roku życia) – wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie – dysfunkcja narządu ruchu
	Zadanie 2	Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy	<ul style="list-style-type: none"> – znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności – wiek aktywności zawodowej – dysfunkcja narządu ruchu
	Zadanie 3	Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy	<ul style="list-style-type: none"> – znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, – wiek aktywności zawodowej – dysfunkcja narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystanie z usług tłumacza języka migowego
	Zadanie 4	Pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu	<ul style="list-style-type: none"> – znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, – wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, – dysfunkcja narządu słuchu,
	Obszar B		
	Zadanie 1	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	<ul style="list-style-type: none"> – znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności (do 16 roku życia), – wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, – dysfunkcja obu kończyn górnych lub narządu wzroku,
	Zadanie 2	Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	– Beneficjenci pomocy w Obszarze B
	Zadanie 3	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	<ul style="list-style-type: none"> – umiarkowany stopień niepełnosprawności, – wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, – dysfunkcja narządu wzroku
	Zadanie 4	Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	<ul style="list-style-type: none"> – znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności (do 16 roku życia), – wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, – dysfunkcja narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,
	Zadanie 5	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu	<ul style="list-style-type: none"> – znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności (do 16 roku życia) – pomoc udzielona w Zadaniach 1,3 i 4

Obszar C		
Zadanie 1	Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	<ul style="list-style-type: none"> – znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności (do 16 roku życia) – wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie – zatrudnienie lub nauka lub potwierdzone opinia eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy albo podjęcia nauki w wyniku wsparcia udzielonego w programie – dysfunkcja uniemożliwiająca samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym
Zadanie 2	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	– znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności (do 16 roku życia)
Zadanie 3	Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy, co najmniej na III poziomie jakości	<ul style="list-style-type: none"> – stopień niepełnosprawności – wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie – potwierdzona opinią eksperta PFRON stabilność procesu chorobowego – potwierdzone opinii eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie
Zadanie 4	Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości)	
Zadanie 5	Pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	<ul style="list-style-type: none"> – znaczny stopień niepełnosprawności lub orzeczenie o niepełnosprawności (do 16 roku życia) – wiek do 18 lat lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie – dysfunkcja narządu ruchu powodująca problemy w samodzielnym przemieszczaniu się – zgoda lekarza specjalisty na użytkowanie skutera elektrycznego lub wózka ręcznego z oprzyrządowaniem elektrycznym
Obszar D		
	Pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej	<ul style="list-style-type: none"> – znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności – aktywność zawodowa – pełnienie roli opiekuna prawnego dziecka
MODUŁ II		<ul style="list-style-type: none"> – znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności – nauka w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium lub przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi

W ramach programu w 2022 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie złożono:

- 3 wnioski dotyczące Modułu I Obszar A Zadanie 1 (zakup specjalistycznego fotelika samochodowego dla dziecka) – podpisano 2 umowy. Zrealizowano wszystkie umowy i wypłacono kwotę 7 563,00 zł. Jeden wniosek został rozpatrzony negatywnie – nie minął okres karencji trwający 3 lata, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.
- 1 wniosek dotyczący Modułu I Obszar A Zadanie 2 (dofinansowanie do kursu prawa jazdy) – podpisano 1 umowę. Została ona zrealizowana i wypłacono kwotę 1 852,00 zł.
- 8 wniosków dotyczących Modułu I Obszar B Zadanie 1 (zakup sprzętu komputerowego) – podpisano 8 umów; zrealizowano wszystkie umowy a wydatkowana kwota to 44 563,00 zł.
- 4 wnioski dotyczące Modułu I Obszar B Zadanie 3 (zakup sprzętu komputerowego) – podpisano 3 umowy (w tym dla 1 dziecka), które zostały zrealizowane i wypłacono kwotę 17 145,00 zł (w tym dla dziecka – 7 361,00 zł). Jeden wniosek został rozpatrzony negatywnie – nie minął okres karencji trwający 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.
- 5 wniosków dotyczących Modułu I Obszar B Zadanie 4 (zakup sprzętu komputerowego) – podpisano 5 umów. Umowy zostały zrealizowane i wydatkowano kwotę 18 977,00 zł.
- 5 wniosków dotyczących Modułu I Obszar C Zadanie 1 (zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym) – podpisano 5 umów. Umowy zostały zrealizowane, a wydatkowana kwota to 82 600,00 zł.
- 2 wnioski dotyczące Modułu I Obszar C Zadanie 2 (utrzymanie sprawności technicznej wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym) – podpisano 2 umowy, które zostały zrealizowane i wypłacono kwotę 7 000,00 zł.
- 2 wnioski dotyczące Modułu I Obszar C Zadanie 3 (zakup protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne) – wnioski te zostały rozpatrzone negatywnie w związku z negatywną opinią eksperta PFRON.
- 7 wniosków dotyczących Modułu I Obszar C Zadanie 5 (zakup skuterów inwalidzkich elektrycznych lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego) – podpisano 6 umów. Zrealizowano wszystkie umowy i wydatkowano kwotę 44 250,00 zł. Jeden wniosek został rozpatrzony negatywnie – Wnioskodawca nie spełniał warunków formalnych.
- 3 wnioski dotyczące Modułu I Obszar D (dofinansowanie do przedszkola dla dziecka osoby niepełnosprawnej) – podpisano i zrealizowano 3 umowy; wydatkowana kwota to 11 218,00 zł.

- 39 wniosków dotyczących Modułu II – podpisano 39 umów. Do dnia 31 grudnia 2022 r. zrealizowano 35 umów; wydatkowana kwota to 124 871,00 zł. 4 umowy będą zrealizowane w 2023 r.

Termin realizacji pozostałych umów i wypłaty dofinansowania upływa 30 marca 2023 r.

POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Dzierżoniowie został powołany przez Starostę Dzierżoniowskiego jako komórka organizacyjna działająca przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie i funkcjonuje od 1 stycznia 2000 r. Zespół realizuje zadania z zakresu administracji rządowej.

Na mocy porozumienia zawartego pomiędzy Powiatem Dzierżoniowskim a Powiatem Ząbkowickim, Zespół swoim zasięgiem działania obejmuje mieszkańców powiatów ząbkowickiego i dzierżoniowskiego.

Wydatki na działalność Zespołu pokrywane są ze środków finansowych budżetu państwa, mogą one być również pokrywane ze środków finansowych samorządu terytorialnego.

Zespołem kieruje powołany przez Starostę Dzierżoniowskiego Przewodniczący Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Członków Zespołu powołuje i odwołuje Starosta na wniosek Przewodniczącego Zespołu.

Członkowie Zespołu, aby wypełniać funkcje, do których zostali powołani muszą uzyskać zaświadczenie uprawniające do orzekania o niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności wydane przez Wojewodę, po odbyciu szkolenia organizowanego przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

W skład Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Dzierżoniowie wchodzi:

1. członkowie Zespołu – ogółem 23 osoby):

a) przewodniczący Zespołu – 1 osoba,

b) sekretarz – 1 osoba,

c) specjaliści działający w ramach składów orzekających:

- przewodniczący składów orzekających – lekarze różnych specjalności takich jak: interniści, pediatrzy, neurologi, psychiatry, ortopedzi, okuliści, laryngolodzy – 10 osób,

–pozostali członkowie składów orzekających, tj. psychologzy, pedagodzy, doradcy zawodowi, pracownicy socjalni – 8 osób,

2. obsługa administracyjno-biurowa – 3 osoby.

Zadaniem Zespołu jest ustalenie statusu osób zainteresowanych, jako osób niepełnosprawnych. Ustalenie statusu osoby niepełnosprawnej służy w pierwszej kolejności do realizacji celów określonych ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, stanowi także podstawę do przyznania ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów.

Ponadto do zadań zespołu należy:

- wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności dla osób, które nie ukończyły 16 roku życia,
- wydawanie orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób, które ukończyły 16 rok życia,
- wydawanie orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień dla osób posiadających orzeczenia o inwalidztwie lub niezdolności do pracy wskazane w przedmiotowej ustawie,
- wystawianie osobie posiadającej prawomocne orzeczenie o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności legitymacji dokumentującej niepełnosprawność,
- wydawanie kart parkingowych dla uprawnionych osób fizycznych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją, edukacją osób niepełnosprawnych.

W 2022 r. do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Dzierżoniowie wpłynęło 3 961 wniosków o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności. Zespół wydał 3 664 orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, 709 legitymacji dokumentujących niepełnosprawność oraz 678 kart parkingowych.

Szczegółowe informacje o przyjętych wnioskach i wydanych orzeczeniach z uwzględnieniem podziału na powiaty zawarte zostały w poniższych tabelach.

Tabela 8. Wnioski w sprawie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i niepełnosprawności z podziałem na cel złożonego wniosku

Lp.	Cel złożenia wniosku	powiat dzierzoniowski	powiat ząbkowicki	RAZEM
Wnioski w sprawie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności – osoby po 16-tym roku życia				
1.	Odpowiednie zatrudnienie	492	277	769
2.	Szkolenie	4	0	4
3.	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	18	12	30
4.	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	361	172	533
5.	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji	186	124	310
6.	Zasiłek stały	0	0	0

7.	Zasiłek pielęgnacyjny	623	462	1085
8.	Korzystanie z karty parkingowej	320	192	512
9.	Inne (ulgi i uprawnienia)	153	136	289
RAZEM I		2157	1375	3532
Wnioski w sprawie wydania orzeczenia o niepełnosprawności – osoby przed 16-tym rokiem życia				
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	205	176	381
2.	Zasiłek stały	17	6	23
3.	Inne	17	8	25
RAZEM II		239	190	429
Łączna ilość złożonych wniosków o wydanie orzeczenia lub o wydaniu orzeczenia o stopniu niepełnosprawności		2396	1565	3961

Tabela 9. Ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności

Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności – osoby powyżej 16-tego roku życia					
Lp.	Wyszczególnienie	powiat dzierżoniowski	powiat ząbkowicki	RAZEM	
1.	Wydane orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności	1733	1066	2799	
2.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	201	131	332	
3.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności	79	46	125	
4.	Ogółem wydane orzeczenia (1+2+3)	2013	1243	3256	
5.	W tym wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych po raz pierwszy	znaczny	202	153	355
		umiarkowany	170	107	277
		lekki	259	93	352
		RAZEM	631	353	984
Wydane orzeczenia na podstawie art. 5a		0	0	0	
Orzeczenia o niepełnosprawności – osoby do 16-tego roku życia					
6.	Wydane orzeczenia o odmowie ustalenia niepełnosprawności	2	1	3	
7.	Wydane orzeczenia o niezaliczeniu do osób niepełnosprawnych	66	41	107	
8.	Wydane orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych	152	146	298	
Ogółem wydane orzeczenia (6+7+8)		220	188	408	
Łączna ilość wydanych orzeczeń o niepełnosprawności i orzeczeń o stopniu		2233	1431	3664	

Tabela 10. Ilość wydanych legitymacji dokumentujących niepełnosprawność z podziałem na rodzaj posiadanego przez wnioskodawcę orzeczenia

Lp.	Wyszczególnienie	powiat dzierżoniowski	powiat ząbkowicki	RAZEM
1.	Legitymacje wydane osobom przed 16-tym rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności	54	16	70
2.	Legitymacje wydane osobom po 16-tym roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	464	175	639
3.	Legitymacje wydane osobom niepełnosprawnym po 16-tym roku życia na podstawie orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień	0	0	0
RAZEM		518	191	709

Tabela 11. Ilość wydanych kart parkingowych

Lp.	Wyszczególnienie	powiat dzierżoniowski	powiat ząbkowicki	RAZEM
1.	Karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych	440	233	673
2.	Karty parkingowe dla placówek	4	1	5
RAZEM		444	234	678

Tabela 12. Zestawienie danych o przyjętych wnioskach z wyszczególnieniem sposobu ich załatwienia

Lp.	Wyszczególnienie	Wnioski o ustalenie stopnia niepełnosprawności WO	Wnioski o ustalenie niepełnosprawności WZP	Razem WO, WZP	Legitymacje osoby niepełnosprawnej WL	Karty parkingowe WKP (osoby fizyczne, placówki)
1.	Pozostało z 2021 r.(w tym do ponownego rozpatrzenia)	288+3+26=317	39	356	10	13
2.	Przyjęto w 2022 r.	3 532	429	3 961	653+71=724	696
3.	Wydano w 2022 r.				709	678 (5 dla placówek)
	Orzeczenia	3 256	408	3 664	-	-
	Bez rozpoznania/odm.	138	15	153	9	18
	Orzeczenia o umorzeniu (zgon + wycofanie)	13+6=19	0+1=1	20	-	-
	Decyzje o umorzeniu postępowania	10	4	14	-	-
4.	Przesłano do PZON zgodnie z właściwością miejscową	3	0	3	-	-
5.	Pozostało na 2023r.	423	40	463	16	13
6.	Odwolania od orzeczeń w 2022r.	491 (w tym 6-samokontrola)	89 (w tym 0 samokontrola)	580	-	-

DZIAŁANIA W RAMACH PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Ośrodek interwencji kryzysowej

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie funkcjonuje od lutego 2019 r. Celem działalności Ośrodka jest świadczenie specjalistycznego poradnictwa, podejmowanie działań z zakresu interwencji kryzysowej oraz zapewnienie schronienia mieszkańcom Powiatu Dzierżoniowskiego znajdującym się w sytuacji kryzysowej i mającym trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Do zadań OIK należy:

1. Podejmowanie działań na rzecz osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w tym dotkniętych przemocą.
2. Inicjowanie i podejmowanie interwencji oraz koordynacja działań związanych z podjętą interwencją.
3. Udzielanie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a także poradnictwa socjalnego i prawnego.
4. Organizowanie systemu wsparcia i samopomocy dla osób i rodzin dotkniętych sytuacją kryzysową.
5. Zapewnienie doraźnego schronienia dla osób dotkniętych przemocą.
6. Realizacja programów służących działaniom profilaktycznym, mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.
7. Realizacja programów skierowanych do osób stosujących przemoc, w tym programów korekcyjno-edukacyjnych.

Specjaliści pracujący w OIK oferują pomoc w zakresie:

- przeżywania silnego stresu,
- obniżonego nastroju, depresji,
- kłopotów w związku oraz relacjach z ludźmi,
- trudności wychowawczych,
- problemów w życiu zawodowym,
- nieradzenia sobie z trudnymi sytuacjami, traumą,
- uzależnienia,

- doświadczania przemocy fizycznej i psychicznej,
- wsparcia dla osób doświadczonych stratą i samotnością,
- wsparcia terapeutycznego dla par i małżeństw.

Siedzibą Ośrodka Interwencji Kryzysowej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie. Klienci OIK mogą skorzystać z porad specjalistów m.in:

- interwenta kryzysowego,
- psychologa,
- psychoterapeuty,
- pedagoga,
- terapeuta uzależnień,
- pracownik socjalny,
- doradca zawodowy,
- prawnika.

Pomoc świadczona przez pracowników OIK udzielana jest po wcześniejszym umówieniu terminu spotkania telefonicznie, mailowo bądź osobiście. Istnieje możliwość udzielenia wsparcia poprzez rozmowę telefoniczną jeżeli wizyta osobista nie jest możliwa. Zaznaczyć należy również, że w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2022 roku osoby znajdujące się w sytuacji kryzysowej miały możliwości skorzystania z mieszkania interwencyjnego działającego przy OIK, które znajduje się w Dzierżoniowie przy ul. Pocztowej 14a/1. Lokal przeznaczony jest dla osób pochodzących z terenu powiatu dzierzoniowskiego, które znalazły się w sytuacji kryzysowej, były zagrożone przemocą domową lub zostały ofiarami przemocy domowej. Od kwietnia 2022 roku udzielono schronienia dwóm rodzinom z dziećmi w ramach wsparcia osobom przyjeżdżającym z Ukrainy. W ramach działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2022 r. ze wsparcia skorzystało 212 osób, żadna z osób nie skorzystała ze schronienia w formie pobytu w mieszkaniu interwencyjnym.

Pracownicy Centrum w roku sprawozdawczym wszczęli 4 procedury *Niebieskie Karty, część A* i przekazali do właściwych przewodniczących zespołów interdyscyplinarnych w ośrodkach pomocy społecznej do prowadzenia dalszej procedury.

Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne/terapia psychologiczna

Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne dla osób z Powiatu Dzierżoniowskiego jest świadczone przez psychologów PCPRiOZ i skierowane do osób i rodzin, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Poradnictwo

psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną. W 2022 r. z poradnictwa psychologicznego i terapii psychologicznej skorzystało 10 osób.

Trening kompetencji rodzicielskich

Rada Powiatu Dzierżoniowskiego uchwałą Nr XL/279/22 z dnia 29 marca 2022 roku przyjęła do realizacji *Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2022-2026*, w którym jednym z działań jest prowadzenie warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie dla rodziców. Celem programu jest ograniczenie problemu przemocy i skutków stosowania przemocy poprzez prowadzenie działań profilaktycznych mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Adresatami programu są osoby o obniżonych kompetencjach wychowawczych i niezaradne życiowo.

Szczegółowe sprawozdanie z realizacji Programu stanowi załącznik do niniejszego dokumentu.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie na lata 2022-2026 został przyjęty do realizacji uchwałą Nr XXXVIII/271/22 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego w dniu 25 stycznia 2022 roku.

Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat. Obowiązek realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Program korekcyjno-edukacyjny jest formą oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie w celu nauczania ich samokontroli, kształtowania postawy partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe.

Środki przeznaczone na realizację programu zapewnia budżet państwa, który decyduje o wysokości przyznanych zasobów finansowych.

W roku 2022 Urząd Wojewódzki przyznał dotację w wysokości 8 100,00 zł z przeznaczeniem na realizację oddziaływań wobec 9 uczestników. W dotacji uwzględniono 9 godzin zajęć

indywidualnych i 60 godzin zajęć grupowych. W związku z powyższym założeniem realizacji programu był warunek zakwalifikowania 9 uczestników. Nie przewidywano kwalifikowania nowych osób w trakcie realizacji cyklu zajęć, oddziaływania miały być prowadzone w systemie zamkniętym.

PCPRiOZ poinformował wszystkie lokalne podmioty działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, że w styczniu 2022 r. Rada Powiatu Dzierżoniowskiego przyjęła *Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2022-2026*. Jednocześnie Centrum poinformowało ww. jednostki o możliwości zgłaszania osób chętnych do udziału w Programie a także wysłano do każdej instytucji *Program* do wglądu. W konsekwencji w całym 2022 r. do PCPRiOZ, wpłynęły 4 karty zgłoszeniowe osób chętnych, co nie spełniało wymaganej ilości uczestników.

Z uwagi na niskie zainteresowanie udziałem w *Programie* dotacja ta nie została wykorzystana. PCPRiOZ zwrócił do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu niewykorzystane środki.

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie na rok 2022 został przyjęty do realizacji Zarządzeniem nr 20/2021 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy w Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie w dniu 21 grudnia 2021 roku.

Naczelnym celem *Programu* jest redukcja zachowań przemocowych u jego uczestników, a także nauka umiejętności społecznych zastępujących zachowania agresywne, zwiększenie świadomości w obszarze konsekwencji stosowania przemocy domowej, wzbudzenie wewnętrznej motywacji uczestników do zmiany postaw o charakterze antyspołecznym oraz promowanie pozytywnego systemu wartości i prawidłowych relacji interpersonalnych.

Z uwagi na brak zainteresowania w 2022 r. PCPRiOZ nie organizował *Programu*.

PROMOCJA ZDROWIA

W 2022 r. dla mieszkańców powiatu dzierżoniowskiego przeprowadzono 2 akcje dotyczące profilaktyki zdrowia. Pierwsza akcja odbyła się w dniu 24 czerwca 2022 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie we współpracy z *Polską Profilaktyką* zorganizowało akcję dotyczącą profilaktyki zdrowotnej dla mieszkańców

powiatu dzierzoniowskiego. W ramach tej akcji w wyznaczonym dniu osoby zainteresowane mogły skorzystać z bezpłatnych badań w busach tj.:

– **badania spirometryczne (Spirobus)**

W ramach badania przebadano 46 osób, w tym 17 mężczyzn i 29 kobiet. Nieprawidłowości stwierdzono u 12 osób. Osoby te zostały poinformowane o potrzebie konsultacji specjalistycznej w celu dalszej diagnostyki.

– **badanie dermatologiczne (Dermobus)**

W ramach badania przebadano 57 osób, w tym 27 mężczyzn i 30 kobiet.

U 8 osób wykryto nieprawidłowości i zostały one poinformowane o potrzebie konsultacji specjalistycznej.

Druga akcja odbyła się w dniu 15 września 2022 r. W ramach akcji mieszkańcy powiatu mogli skorzystać z bezpłatnych badań EKG i badania znamion skórnych pod kątem czerniaka.

– **badania kardiologiczne (Kardiobus)**

Z badań EKG skorzystały 43 osoby; w tym 11 mężczyzn i 32 kobiety. U 15 osób wykryto nieprawidłowości i poproszoną o dalszą diagnostykę u lekarza kardiologa.

– **badania skóry (Dermobus)**

W ramach badania przebadano 60 osób, w tym: 15 mężczyzn i 45 kobiet. U 23 osób stwierdzono nieprawidłowości i zostały one poinformowane o potrzebie konsultacji specjalistycznej.

Obie akcje cieszyły się dużym zainteresowaniem.

POMOC OBYWATELOM UKRAINY

W okresie sprawozdawczym PCPRiOZ włączył się w organizowanie pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. W ramach świadczonej pomocy PCPRiOZ organizował zbiórkę rzeczy osobistych, ubrań, środków higieny i przekazywał te rzeczy na terytorium Ukrainy lub przekazywał Uchodźcom przebywającym na terytorium Polski. W początkowej fazie migracji obywateli Ukrainy pracownicy PCPRiOZ organizowali wsparcie dla Uchodźców ulokowanych w miejscach zakwaterowania na terenie powiatu.

W lokalach mieszkalnych będących w zarządzie PCPRiOZ w Dzierżoniowie i w Piławie Górnej od marca 2022 r. zamieszkiwało 21 osób, którym systematycznie udzielano pomocy zarówno w podstawowych czynnościach życiowych, jak też w ubieganiu się o przyznanie świadczeń i pomocy w uzyskaniu zatrudnienia.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa PCPRiOZ obejmował opieką i wsparciem 1 rodzinę, która przed przybyciem na terytorium RP pełniła funkcję rodziny zastępczej na terytorium Ukrainy. Zgodnie z obowiązującymi przepisami Dyrektor PCPRiOZ występował o świadczenia należne rodzinie na dzieci umieszczone w rodzinie zastępczej.

PCPRiOZ w okresie od czerwca do grudnia 2022 r. zatrudniał osobę posługującą się językiem ukraińskim w celu pomocy obywatelom tego kraju w załatwianiu formalności. W okresie październik-grudzień 2022 r. został zatrudniony psycholog do świadczenia wsparcia obywatelom Ukrainy. W tym okresie przeprowadzono 41 konsultacji dla dzieci i osób dorosłych z Ukrainy.

KONTROLE ZEWNĘTRZNE

W 2022 r. Centrum kontrolowane było przez Komisję Rewizyjną Rady Powiatu Dzierżoniowskiego. Kontrola odbyła się w terminie od 02 sierpnia 2022 r. do 08 sierpnia 2022 r. Kontrola problemowa odbyła się w zakresie struktury dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej i udziału gmin w finansowaniu pobytu tych dzieci.

Zespół Kontrolujący pozytywnie ocenił pracę wykonywaną w zakresie tematów poddanych kontroli przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie nad ww. zadaniami.

Ponadto Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu w 2022 r. przeprowadzał kontrolę w Starostwie Powiatowym w Dzierżoniowie w zakresie wykorzystania środków udzielonych z budżetu państwa (w tym rezerw celowych) na dofinansowanie zadań realizowanych przez zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności. W związku z tym, iż PZON w Dzierżoniowie działa przy PCPRiOZ w Dzierżoniowie, a tutaj Centrum zapewnia obsługę organizacyjno-księgową zespołu wyjaśnień udzielał w trakcie kontroli Dyrektor PCPRiOZ i Główny księgowy. W wyniku kontroli działalność jednostki w zakresie prawidłowości wykorzystania środków udzielanych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań realizowanych przez PZON oceniono pozytywnie.

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE POMOCY SPOŁECZNEJ

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nakłada na kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie obowiązek przedstawiania radzie powiatu wykazu potrzeb w zakresie pomocy społecznej. W celu realizowania zadań ustawowych i statutowych, bądź zwiększenia zakresu realizacji tychże zadań zasadne jest:

1. zwiększanie środków finansowych na szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu oraz doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,
2. zapewnienie superwizji pracownikom socjalnym,
3. poszerzenie a także zwiększenie ilości godzin pracy kadry specjalistycznej w Ośrodku Interwencji Kryzysowej,
4. nawiązanie współpracy z Gminami z terenu powiatu dzierzoniowskiego w zakresie współfinansowania działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
5. zapewnienie odpowiedniego do wykonywanych zadań wynagrodzenia pracowników PCPRiOZ,
6. poszerzenie kadry specjalistycznej w ramach prowadzonego przez PCPRiOZ specjalistycznego poradnictwa.

WYKAZ POTRZEB W ZAKRESIE SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

Ustawa z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie obowiązek przedstawiania zarządowi powiatu zestawienia potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej. W celu realizowania zadań ustawowych i statutowych a także zwiększenia zakresu realizacji tychże zadań zasadne jest:

1. zwiększenie liczby szkoleń dla rodzin zastępczych ze specjalistami,
2. zapewnienie superwizji dla rodzin zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka,
3. zapewnienie superwizji pracownikom organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
4. organizowanie zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
5. pogłębienie współpracy z gminami z terenu powiatu w celu zapewnienia przez gminy lokali mieszkalnych, do których mogą powracać osoby opuszczające pieczę zastępczą; brak odpowiedniej ilości mieszkań socjalnych dla usamodzielnianych opuszczających pieczę zastępczą, bądź też opieszałość gmin powoduje, że usamodzielniani pozostają w pieczy zastępczej, co nierzadko powoduje brak możliwości umieszczania kolejnych małoletnich pozbawionych opieki rodziców,
6. zapewnienie odpowiedniego do wykonywanych zadań wynagrodzenia pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.

POWIATOWY OŚRODEK WSPARCIA W DZIERŻONIOWIE

Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Dzierżoniowie jako jednostka organizacyjna powiatu dzierżoniowskiego swoją działalność rozpoczął z dniem 1 sierpnia 2020 roku, zgodnie z Uchwałą nr XIX/151/20 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego z dnia 30 czerwca 2020 roku.

Celem jego działalności jest świadczenie specjalistycznego poradnictwa oraz zapewnienie schronienia mieszkańcom powiatu dzierżoniowskiego, wymagającym kontynuowania oddziaływań pozwalających na efektywne wyjście z trudnej sytuacji życiowej oraz utrwalenie dotychczas wprowadzonych zmian.

Do zadań Ośrodka należy:

1. Podejmowanie działań na rzecz osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w tym dotkniętych przemocą,
2. udzielanie pomocy psychologicznej, terapeutycznej, a także poradnictwa specjalistycznego,
3. organizowanie systemu wsparcia i samopomocy dla osób i rodzin wychodzących z trudnej sytuacji życiowej,
4. zapewnienie całodobowego schronienia.

Jako jednostka działająca w obszarze pomocy społecznej, Powiatowy Ośrodek Wsparcia jest realną odpowiedzią na sygnalizowane potrzeby mieszkańców Powiatu w zakresie wsparcia oraz poradnictwa specjalistycznego.

POW w 2022 r. świadczył pomoc w formie:

- poradnictwa psychologicznego - konsultacje indywidualne,
- terapii uzależnień - konsultacje indywidualne,
- terapii uzależnień- wsparcie grupowe,
- grupy wsparcia dla osób współuzależnionych i rodziców dzieci uzależnionych,
- psychoterapii - konsultacje indywidualne,
- schronienia.

W roku 2022 z pomocy specjalistycznej Ośrodka skorzystało łącznie 234 klientów, z czego 37 stanowiły dzieci. Żadna z osób zgłaszających się do Ośrodka nie korzystała z całodobowego schronienia znajdującego się w Dzierżoniowie na ul. Pocztowej 14a.

Wśród klientów Ośrodka zidentyfikować można:

- osoby zmagające się z szeroko pojętym uzależnieniem,
- osoby współuzależnione, w tym rodziców dzieci uzależnionych,
- osoby doświadczające przemocy psychicznej, fizycznej oraz materialnej,
- osoby zmagające się z nawracającymi stanami depresyjnymi lub lękowymi,

- osoby uwikłane w trudności relacyjne,
- osoby z zaburzeniami odżywiania powstałymi w wyniku doświadczania zachowań przemocowych,
- osoby wymagające wsparcia natury wychowawczej, w celu zapobiegania zachowaniom przemocowym wobec małoletnich.

Od lutego 2022 roku, Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Dzierżoniowie zaangażował się również w pomoc osobom przyjeżdżającym z Ukrainy. Od tego czasu Ośrodek zapewniał bieżące wsparcie osobom zgłaszającym się do POW, udostępniony został także nr telefonu Ośrodka, który obsługiwany był przez osobę mówiącą w języku ukraińskim, co znacznie ułatwiało organizację efektywnej pomocy i wsparcia.

Ponadto w mieszkaniu należącym do Ośrodka schronienie otrzymały 2 rodziny z małoletnimi dziećmi.

DOM POMOCY SPOŁECZNEJ

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Dom Pomocy Społecznej w Bielawie oraz filia w Niemczy przeznaczone są dla osób przewlekle somatycznie chorych. Do 31 grudnia 2022 r. w PCPRiOZ zostały wydane 52 decyzje o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej w Bielawie oraz filii w Niemczy, z tego 3 decyzje nie zostały zrealizowane – osoby te zmarły przed umieszczeniem w Domu Pomocy Społecznej. Ponadto, w lutym 2022 r. w DPS została umieszczona jedna osoba, która miała wydaną decyzję w 2021 r. DPS dysponuje 125 miejscami, na dzień 31 grudnia 2022 r. przebywało w nim 124 pensjonariuszy.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej ustala i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym do 31 marca każdego roku Starosta. W styczniu 2022 r. średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił 4 079,00 zł natomiast od lutego 2022 roku wynosił 4 550,00 zł.

W ramach posiadanych środków placówka świadczy usługi w zakresie:

- 1) potrzeb bytowych zapewniając:
 - miejsca w pokojach 1,2,3 i 4 osobowych,
 - wyżywienie – nie mniej niż 3 posiłki dziennie i dieta zgodna z zaleceniami lekarza,
 - odzież i obuwie, zgodnie z potrzebami i porą roku,

- środki higieny osobistej, utrzymanie czystości i pomoc w jej utrzymaniu.
- 2) usługi opiekuńcze, polegające na:
- udzielaniu pomocy w podstawowych czynnościach życiowych,
 - pielęgnacji,
 - niezbędnej pomocy w załatwianiu spraw osobistych.
- 3) usługi medyczne, polegające na:
- dostępie do lekarzy pierwszego kontaktu i lekarzy specjalistów, zgodnie z potrzebami,
 - otrzymywaniu leków i środków pomocniczych, zgodnie z posiadanymi uprawnieniami.
- 4) usługi wspomagające, polegające na:
- umożliwieniu udziału w terapii zajęciowej,
 - podnoszeniu sprawności i aktywizowaniu mieszkańców,
 - umożliwieniu zaspokojenia potrzeb religijnych i kulturalnych, w placówce odbywają się imprezy świąteczne i okazjonalne (Dzień Kobiet, Dzień Matki, Dzień Babci, Dzień Seniora, Wigilia, Wielkanoc, Spotkanie integracyjne „Młodzi duchem - bogaci życiem” itp.), na które zapraszane są rodziny, przychodzą dzieci z okolicznych szkół,
 - utrzymywaniu i rozwijaniu kontaktów z rodziną i środowiskiem, pensjonariusze mogą przyjmować wizyty osób bliskich i znajomych, a także wychodzić z placówki, przy czym często korzystają z pomocy opiekunów zatrudnionych w domu pomocy,
 - zapewnieniu warunków do rozwoju samorządności mieszkańców domu,
 - zapewnieniu bezpiecznego przechowywania środków pieniężnych i przedmiotów wartościowych,
 - zapewnieniu przestrzegania praw mieszkańców domu oraz zapewnieniu mieszkańcom dostępności do informacji o tych prawach,
 - sprawnym wnoszeniu i załatwianiu skarg i wniosków mieszkańców domu.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Starosta przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym domów pomocy społecznej. Pracownicy Centrum są w stałym kontakcie z Dyrektorem DPS. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek problemów w DPS są one zgłaszane przez Dyrektora Domu. Raz w roku upoważnieni pracownicy Centrum przeprowadzają kontrolę problemową w DPS. W roku sprawozdawczym kontrola odbyła się w październiku 2022 r.

Załączniki do Sprawozdania:

1. Załącznik 1 – Sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej.
2. Załącznik 2 – Sprawozdanie z realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.
3. Załącznik 3 – Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
4. Załącznik 4 – Sprawozdanie z realizacji Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie.

DYREKTOR
Powiatowego Centrum Promocy Rodziny
i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie
Elżbieta Jabrzyk

*Załącznik 1 do Sprawozdania
z działalności PCPRiOZ w Dzierżoniowie
za rok 2022*

**SPRAWOZDANIE
Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA
RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ
ZA ROK 2022**

Dzierżoniów, marzec 2023 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadzi działalność polegającą na wsparciu rodziny oraz zapewnieniu dzieciom opieki zastępczej na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W strukturze organizacyjnej wyodrębniono zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, w skład którego wchodzi pracownicy socjalni (3 etaty) i koordynatorzy (6 etatów).

W 2022 roku zespół Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie sprawował nadzór nad **155** rodzinami, w tym:

- **94** rodzinami zastępczymi spokrewnionymi,
- **51** rodzinami zastępczymi niezawodowymi,
- **4** rodzinnymi domami dziecka,
- **6** rodzinami zastępczymi zawodowymi, w tym **3** pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

W ciągu okresu sprawozdawczego rozwiązało się:

- **20** rodzin zastępczych spokrewnionych,
- **9** rodzin zastępczych niezawodowych.

Powstało:

- **19** rodzin zastępczych spokrewnionych,
- **13** rodzin zastępczych niezawodowych.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku zespół Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie pełnił nadzór nad **125** rodzinami, w tym: **75** rodzin zastępczych spokrewnionych, **40** rodzin zastępczych niezawodowych, **3** rodziny zastępcze zawodowe, **3** rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i **4** rodzinne domy dziecka, w których przebywało łącznie **205** dzieci.

Realizacja zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 1, 2, 3, 3a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadził ciągły nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka m.in. poprzez promowanie rodzicielstwa zastępczego na portalu internetowym *www.facebook.pl* (fanpage), stronach internetowych *www.pow.dzierzoniow.pl* oraz *www.pcprdzierzoniow.pl*. W ramach promocji rodzicielstwa zastępczego na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego w roku 2022 przeprowadzono następujące działania:

- umieszczono gazetkę informacyjną i zamieszczono ją na tablicy promującej rodzicielstwo zastępcze w siedzibie w Centrum,
- przesłano do lokalnych mediów informacje dot. poszukiwania rodzin zastępczych na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego (Goniec Dzierżoniowski, doba.pl, Powiat Dzierżoniów, Wiadomości Pieszyckie).

W roku sprawozdawczym rozpoczęło się w siedzibie Centrum bezpłatne szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej. Łącznie w szkoleniu wzięło udział **8** osób (w tym **4** osoby pełniące funkcję rodziny zastępczej) :

- **11** osób zgłosiło się na szkolenie,
- **8** osób otrzymało wstępną akceptację organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i przystąpiło do szkolenia,
- **4** osoby, które zostały ustanowione przez Sąd rodziną zastępczą zgodnie z obowiązującymi przepisami zostały zobowiązane do odbycia szkolenia,
- **8** osób ukończyło szkolenie,
- **1** osoba nie otrzymała wstępnej akceptacji organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i tym samym nie otrzymała skierowania na szkolenie,

Ponadto dla kandydatów, którzy zgłosili się na szkolenie przeprowadzono **4** badania psychologiczne i dokonano **5** analiz sytuacji rodziny.

Ponadto w roku 2022 w siedzibie Centrum rozpoczęło się bezpłatne szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka i dla kandydatów na dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. Łącznie w szkoleniu wzięło udział **8** osób (w tym **8** osób pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej) :

- **8** osób zgłosiło się na szkolenie,

- 8 osób otrzymało wstępną akceptację organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i przystąpiło do szkolenia,
- 8 osób ukończyło szkolenie,
- 8 osób otrzymało zaświadczenie kwalifikacyjne.

Ponadto dla kandydatów, którzy zgłosili się na szkolenie dokonano 4 analiz sytuacji rodziny.

W ramach współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie 3 rodziny z powiatu strzelińskiego brały udział w szkoleniu (3 rodziny zastępcze niezawodowe).

W roku 2022 dla 17 osób sporządzono opinie psychologiczne dotyczące diagnozy predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (kandydaci zgłaszający się do PCPRiOZ indywidualnie oraz opinie na zlecenie sądu).

Przeprowadzono również ponowne badania psychologiczne tzw. re kwalifikacje:

- dla rodzin zastępczych zawodowych pełniących funkcję rodzinnego pogotowia opiekuńczego - dla 2 osób wydano 1 opinię,
- dla rodzin zastępczych niezawodowych – dla 14 osób wydano łącznie 9 opinii,
- dla prowadzących rodzinny dom dziecka – dla 4 osób wydano 2 opinie,
- dla rodzin zastępczych zawodowych – dla 3 osób wydano 2 opinie.

W roku 2022 Organizator rodzinnej pieczy zastępczej organizował dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka grupy wsparcia, w roku sprawozdawczym odbyły się 3 spotkania.

Organizator zapewniał pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności poprzez tworzenie rodzin pomocowych dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinny dom dziecka w przypadku niemożności sprawowania opieki nad dziećmi ze względu na urlop wypoczynkowy (w roku 2022 łącznie 5 rodzin zastępczych zawodowych - w tym 1 rodzinny dom dziecka oraz 2 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego i 2 rodziny zastępcze zawodowe) okresowo nie sprawowały opieki nad dziećmi ze względu na urlop wypoczynkowy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie w roku sprawozdawczym współpracowało ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z:

a) ośrodkami pomocy społecznej:

- wskazanie miejsca gdzie mają być umieszczone dzieci w przypadku interwencyjnego odebrania z rodziny biologicznej zgodnie z art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w

rodzinie,

- rozeznanie sytuacji dzieci, które mają być umieszczone w pieczy zastępczej,
- wymiana informacji na temat funkcjonowania dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz sytuacji rodziny naturalnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,
- informowanie o zgłaszanych do Centrum nieprawidłowościach występujących w rodzinach naturalnych zamieszkujących na terenie powiatu dzierżoniowskiego,
- rozeznanie wśród członków rodziny i wskazanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

b) sądem rodzinnym:

- wydawanie opinii o sytuacji rodziców biologicznych i funkcjonowaniu dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej (na wniosek sądu),
- przekazywanie opinii organizatora pieczy zastępczej dotyczących zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- przekazywanie sprawozdania o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz sytuacji rodziny dziecka,
- informowanie o występujących nieprawidłowościach w rodzinach zastępczych,
- przekazywanie rejestru zawierającego: imię i nazwisko, datę urodzenia, obywatelstwo, adres i miejsce zamieszkania, stan cywilny, wykształcenie, zawód, miejsce pracy, źródła dochodu, dane o warunkach mieszkaniowych, danych niezbędnych do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę na dzieckiem, wynikających z zaświadczenia lekarskiego oraz opinii, informacji o pełnieniu przez rodzinę zastępczą zawodową funkcji pogotowia rodzinnego lub funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej,
- dochodzenie świadczeń alimentacyjnych na poczet dzieci przebywających w pieczy zastępczej. W roku sprawozdawczym z rodzinnej pieczy zastępczej przedłożono do tut. Sądu 6 pozwów o alimenty w tym 2 pozwy o podwyższenie alimentów. Dodatkowo z instytucjonalnej pieczy zastępczej przedłożono do tut Sądu 6 pozwów o alimenty.

c) instytucjami oświatowymi:

- wymiana informacji na temat funkcjonowania dziecka w środowisku szkolnym oraz w pieczy zastępczej,
- pozyskiwanie informacji na temat uzyskiwanych ocen, frekwencji, zachowania dziecka umieszczonego w pieczy oraz z zakresu współpracy rodziny zastępczej z kadrą szkoły,

- współpraca z placówkami oświatowymi odnośnie pozyskiwania informacji na temat kontynuowania nauki przez pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej.

d) powiatowymi centrami pomocy rodzinie:

- wymiana informacji na temat osób usamodzielnianych, zakańczanie programów usamodzielnienia osób usamodzielnianych przebywających na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego),
- wymiana informacji na temat wychowanków pieczy zastępczej przebywających na podstawie porozumienia poza Powiatem Dzierżoniowskim,

e) „Agroturystyką Forteca” w Uciechowie oraz Klubem Animacji Dziecięcych „Pestka”:

- Organizacja dla naszych podopiecznych Rodzinnego Dnia Wspólnej Zabawy (Dzień Dziecka). Podczas spotkania dzieci mogły skorzystać z zabaw i z atrakcji oferowanych przez Klub Animacji Dziecięcych „Pestka”, a dzięki właścicielom Agroturystyki zarówno dzieci, jak i ich opiekunowie mieli zapewniony poczęstunek.

f) Współpraca z WOŚP – puszka sztabowa stacjonarna zarejestrowana na PCPRiOZ w Dzierżoniowie,

g) Jednostką Państwowej Straży Pożarnej w Świdnicy:

- Zorganizowanie wyjazdu dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej do Sali Edukacyjnej w KP PSP w Świdnicy. Celem tego przedsięwzięcia było kształtowanie wiedzy i świadomości na temat zagrożeń zewnętrznych i umiejętności zachowania się w sytuacji wystąpienia zagrożenia.

h) Stowarzyszeniem na rzecz bezdomnych zwierząt „Omyczek”:

- Zorganizowano spotkanie dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej w siedzibie Stowarzyszenia, które dotyczyło opieki nad zwierzętami porzuconymi.

i) Podmiotami leczniczymi:

- Pozyskanie informacji na temat sytuacji zdrowotnej dzieci przebywających w pieczy zastępczej (kalendarz szczepień, dostępna dokumentacja medyczna a także historia konsultacji lekarskich).

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej prowadził działania mające na celu wzmocnienia kompetencji rodzin zastępczych, a także przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego poprzez możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji psychologicznych oraz pomocy psychoterapeuty.

Ponadto w sposób ciągły zapewniano opiekę psychologiczną dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W roku sprawozdawczym:

- sporządzono **82** diagnozy psychologiczne dzieci znajdujących się w pieczy zastępczej oraz **14** diagnoz dotyczących badania więzi,
- przeprowadzono **47** indywidualnych konsultacji psychologicznych z dziećmi znajdującymi się w pieczy zastępczej,
- przeprowadzono **16** konsultacji psychologicznych z rodzicami zastępczymi.

Ponadto przeprowadzono **2** indywidualne superwizje dla psychologa PCPRiOZ w Dzierżoniowie.

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator zapewniał pomoc prawną osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą oraz osobom usamodzielnianym. W roku sprawozdawczym **2** osoby usamodzielniane skorzystały z tej formy wsparcia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie dokonywało okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej. Posiedzenie w sprawie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej organizowane jest nie rzadziej niż co pół roku dla dzieci powyżej 3 roku życia. W przypadku dzieci poniżej 3 roku życia posiedzenia te odbywają się nie rzadziej niż co 3 miesiące. Po posiedzeniu przesyłana jest do sądu opinia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W roku sprawozdawczym dokonano łącznie **367** okresowych ocen sytuacji dzieci, w tym **56** w rodzinnych domach dziecka (**43** posiedzenia dla dzieci poniżej 3 roku życia oraz **324** posiedzeń dla dzieci powyżej 3 roku życia). Oceny sytuacji dziecka dokonywano we współpracy z podmiotem organizującym pracę z rodziną biologiczną dziecka, przedstawicielami ośrodka adopcyjnego, rodzicami zastępczymi, rodzicami biologicznymi dziecka (z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej), opinii otrzymanych od pedagogów lub psychologów szkolnych (jeśli dziecko osiągnęło wiek szkolny).

W 2022 roku wydano łącznie **367** opinii organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, a następnie przekazano je do właściwego sądu. W **11** przypadkach organizator informował właściwy sąd o możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej, w **59** przypadkach wnoszono o zmianę zarządzeń wobec dziecka (tj. pozbawienie władzy rodzicielskiej, zgłoszenie do Ośrodka Adopcyjnego, zasądzenie należnych alimentów, rozwiązanie rodziny zastępczej), natomiast w **297** o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W okresie sprawozdawczym w związku z uregulowaną sytuacją prawną do Ośrodka Adopcyjnego zostało zgłoszonych łącznie **30** dzieci, z czego:

- **8** dzieci zostało przysposobionych,
 - w przypadku **12** małoletnich odstąpiono od procedury ze względu na więzi emocjonalne pomiędzy dziećmi a ich obecnymi opiekunami,
 - w przypadku **7** małoletnich odstąpiono od procedury ze względu na brak zgody dziecka na przysposobienie (dzieci powyżej 13 roku życia),
 - w **3** przypadkach informowano Ośrodek Adopcyjny o zmianie sytuacji życiowej dzieci.
- Ponadto, w okresie sprawozdawczym **2** dzieci (bliźnięta) zostało pozostawionych w szpitalu po urodzeniu. Dzieci te zostały umieszczone pod opieką rodziny preadopcyjnej.

Pracownicy Centrum i koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej dokładali wszelkich starań w celu prawidłowej realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej m. in. poprzez:

- a) przygotowywania w porozumieniu z rodziną zastępczą planu pomocy dziecku (przygotowano łącznie **46** planów pomocy dziecku, w tym **33** plany we współpracy z rodziną zastępczą i **13** planów we współpracy z prowadzącym rodzinny dom dziecka),
- b) pomoc rodzinom zastępczym w nawiązaniu wzajemnego kontaktu. Pomoc koordynatora polegała na:
 - wsparciu w załatwieniu bieżących spraw związanych z funkcjonowaniem rodziny,
 - organizowaniu i zapraszaniu rodzin zastępczych wraz z podopiecznymi oraz dziećmi biologicznymi do udziału w konkursach oraz różnego rodzaju imprezach organizowanych na terenie powiatu,
 - organizowaniu spotkań dzieci przebywających w pieczy zastępczej wraz z rodziną biologiczną na terenie Centrum w sytuacjach braku możliwości spotkania się z dziećmi w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej (np. z powodu braku przestrzegania przez rodziców biologicznych zasad panujących w miejscu zamieszkania rodziny zastępczej).
- c) wsparciu pełnoletnich wychowanków w procesie usamodzielnienia z zakresu:
 - uzyskania odpowiednich warunków mieszkaniowych,
 - uzyskania pracy zarobkowej oraz ubezpieczenia zdrowotnego,
 - uzyskania należnych świadczeń na usamodzielnienie, kontynuację nauki oraz pomocy finansowej na zagospodarowanie w formie rzeczowej,

- informowanie osób rozpoczynających proces usamodzielnienia w zakresie obowiązujących przepisów, praw i obowiązków wynikających z procesu usamodzielnienia. Spotkanie informacyjne dla osób usamodzielnianych zostało zorganizowane w grudniu 2022 roku,
- d) organizowanie opieki nad dzieckiem w postaci rodzin pomocowych, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych, losowych albo zaplanowanego wypoczynku,
- e) informowanie o możliwości skorzystania z pomocy psychologa oraz prawnika w sytuacjach trudnych,
- f) informowanie o możliwości skorzystania z pomocy specjalistycznej dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej oraz rehabilitacyjnej,
- g) umożliwienie utrzymywania stałego kontaktu telefonicznego i udzielenie pomocy doraźnej w sytuacjach trudnych.

Ponadto pracownicy Centrum w roku sprawozdawczym zorganizowali dla swoich podopiecznych:

1. warsztaty świąteczne w siedzibie Centrum dla dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – świąteczne dekorowanie pierników i bombek choinkowych, dla dzieci w wieku od 5-10 lat,
2. spotkanie świąteczne dla dzieci i rodzin zastępczych,
3. wyjazd dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej do Sali Edukacyjnej w KP PSP w Świdnicy. Celem tego przedsięwzięcia było kształtowanie wiedzy i świadomości na temat zagrożeń zewnętrznych i umiejętności zachowania się w sytuacji wystąpienia zagrożenia,
4. spotkanie dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej w siedzibie Stowarzyszenia „Omyczek”, które dotyczyło opieki nad zwierzętami porzuconymi,
5. warsztaty świąteczne w Hotelu Argentia dla obywateli Ukrainy – przygotowywanie kartek wielkanocnych,
6. spotkanie w „Agroturystyce Forteca” w Uciechowie dla dzieci i rodzin zastępczych- „Wspólny Dzień Rodzinnej Zabawy”.

Zgodnie z art. 77 ust. 5 i 6 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w roku 2022, zarówno koordynatorzy, jak i pracownicy socjalni brali udział w:

- szkoleniu „*Interwencja kryzysowa w obliczu wojny*”,
- szkoleniu „*Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej – metodyka, uprawnienia i dokumentowanie pracy*”,
- szkoleniu „*Szkolenie dla kadry pomocy społecznej na temat wsparcia ofiar handlu*

ludźmi”,

- szkoleniu „Cyberuzależnienia i dopalacze”,
- szkoleniu „Samobójstwa dzieci i młodzieży”,
- szkoleniu „Metody wspierania w kryzysie”,
- szkoleniu „Kryzys w życiu dzieci i młodzieży – profilaktyka i interwencja kryzysowa”,
- szkoleniu „Wypalenie zawodowe”,
- szkoleniu „Zachowania seksualne dzieci i młodzieży”,
- konferencji „Bezpieczny Powiat – z prawem na Ty”,
- szkoleniu „Szkolenie z nowelizacji ustawy o Wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej”,
- szkoleniu „Praca z dzieckiem wykorzystanym seksualnie”,
- szkoleniu „Trudności wychowawcze okresu dojrzewania,
- szkoleniu „Zachowania autoagresywne wśród dzieci i młodzieży”,
- szkoleniu „Trudne relacje rodzina zastępcza – rodzice biologiczni”,

Ponadto psycholog zatrudniony w siedzibie Centrum w celu podnoszenia swoich kwalifikacji zawodowych w roku 2022 ukończył studia podyplomowe z psychotraumatologii na Uniwersytecie Humanistycznospołecznym SWPS w Warszawie.

Zarząd Powiatu, zgodnie z zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej sprawuje kontrolę nad organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, rodzinami zastępczymi i placówkami opiekuńczo-wychowawczymi. Obowiązek ten może zostać delegowany na inną osobę. Zgodnie z Uchwałą nr 4/12/15 z dnia 12 stycznia 2015 roku oraz Uchwałą nr 225/537/18 z dnia 31 sierpnia 2018 roku Zarząd Powiatu Dzierżoniowskiego upoważnił Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie do sprawowania kontroli nad rodzinami zastępczymi, prowadzącymi rodzinne domy dziecka oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi.

W roku 2022 przeprowadzono **19** kontroli rodzin zastępczych, w tym:

- 7 w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- 7 w rodzinach zastępczych niezawodowych,
- 2 w rodzinnym domu dziecka,
- 3 w rodzinach zastępczych zawodowych (w tym 2 w rodzinnym pogotowiu opiekuńczym).

Kontrola w PCOiW w Pieszycach za rok 2022 zostanie przeprowadzona w I półroczu 2023 roku.

*Załącznik 2 do Sprawozdania
z działalności PCPRiOZ w Dzierżoniowie
za rok 2022*

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI
POWIATOWEJ STRATEGII
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH W ROKU 2022**

Dzierżoniów, marzec 2023 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie

Wstęp

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest dokumentem opracowanym w celu kształtowania lokalnej polityki społecznej, poprzez wyznaczenie głównych celów i zadań do realizacji, ukierunkowanych na poprawę życia mieszkańców, powstałym w oparciu o diagnozę stanu problemów społecznych w powiecie. Strategia została przyjęta Uchwałą nr IV/31/2015 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego z dnia 27 stycznia 2015 roku. Realizację Strategii przewidziano na okres 11 lat. Strategia jest dokumentem określającym priorytety w działaniach powiatu w zakresie polityki społecznej.

W realizację zadań ujętych w Strategii zaangażowane są miejskie, gminne i powiatowe instytucje, a w szczególności Urzędy Miast i Gmin, Ośrodki Pomocy Społecznej, Dom Pomocy Społecznej, Dzielne Domy Pomocy Społecznej, Starostwo Powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Opieki i Wychowania w Pieszycach, NZOZ Szpital Powiatowy w Dzierżoniowie Sp. z o.o. oraz poradnia psychologiczno-pedagogiczna.

1. PRIORYTET I Rozwój systemu pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym

1.1. Umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestniczenia w życiu społecznym poprzez rehabilitację społeczną, zawodową i leczniczą

Rehabilitacja społeczna, zawodowa i lecznicza ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu społecznym. Realizowana jest przede wszystkim przez kształtowanie zaradności osobistej i pobudzenie aktywności społecznej i zawodowej osoby niepełnosprawnej, wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych, likwidację barier, w szczególności architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych.

Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych

W 2022 roku wpłynęło 55 wniosków na dofinansowanie ze środków PFRON do turnusu rehabilitacyjnego z czego 49 z opiekunem. W związku z tym, że przyjęto zasadę przyznania dofinansowania tylko dla dzieci i osób niepełnosprawnych do 24 roku życia uczących się i niepracujących, negatywnie rozpatrzono 5 wniosków osób dorosłych, które nie kwalifikowały się do dofinansowania.

Pozytywnie rozpatrzono 50 wniosków (40 dotyczyło dzieci do 18 r.ż. i 10 dotyczyło osób do 24 r.ż. uczących się i niepracujących) w tym dofinansowanie dla opiekuna otrzymało 48 osób niepełnosprawnych. Wnioski rozpatrzono na łączną kwotę 118 339,00 zł.

Z przyznanego dofinansowania zrezygnowało 11 osób, w tym 2 osoby zrezygnowały tylko z dofinansowania dla opiekuna na łączną kwotę 21 771,00 zł.

Ostatecznie z dofinansowania skorzystało 41 osób niepełnosprawnych z 39 opiekunami (w tym 7 osób z opiekunami dotyczących osób do 24 r.ż.) na łączną kwotę 96 568,00 zł.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych

Bariery architektoniczne to wszelkie utrudnienia występujące w budynku i w jego najbliższym otoczeniu, które ze względu na rozwiązania techniczne, konstrukcyjne lub warunki użytkowania uniemożliwiają lub utrudniają swobodę ruchu osobom niepełnosprawnym.

Przez cały rok 2022 w ramach likwidacji barier architektonicznych wpłynęły 24 wnioski na łączną kwotę 364 837,00 zł. Podpisano 16 umów na kwotę 155 449,00 zł. Wszystkie umowy zostały zrealizowane. W związku z tym, że rozliczenia realizacji likwidacji barier architektonicznych były niższe niż kwoty zawarte w umowach to ostateczna kwota dofinansowań wyniosła 145 194,00 zł.

Złożone wnioski dotyczyły przede wszystkim przystosowania łazienki do potrzeb osób mających trudności w poruszaniu się.

Dofinansowanie likwidacji barier technicznych

Bariery techniczne to przeszkody wynikające z braku dostosowania lub niedostosowania, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności, przedmiotów lub urządzeń. Likwidacja tej bariery powinna spowodować sprawniejsze działanie osoby niepełnosprawnej w społeczeństwie i umożliwić wydajniejsze jej funkcjonowanie.

W 2022 roku złożono 25 wniosków na łączną kwotę 211 221,00 zł. Wnioski dotyczyły przede wszystkim dofinansowania do zakupu łóżek rehabilitacyjnych, przyrządów ułatwiających korzystanie z toalety i łazienki, podnośników i wymiany ogrzewania węglowego na ogrzewanie gazowe.

Podpisano 20 umów na kwotę 58 468,00 zł. W związku z niższymi kwotami rozliczeniowymi i zgonem jednej osoby kwota dofinansowania była niższa od przyznanej i wyniosła 53 572,00 zł.

Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się

Bariery w komunikowaniu się to ograniczenia uniemożliwiające lub utrudniające osobie niepełnosprawnej swobodne porozumiewanie się i/lub przekazywanie informacji.

W 2022 roku złożono 16 wniosków na kwotę 69 943,00 zł, w tym 9 wniosków na kwotę 43 353,00 zł dotyczyło dzieci. Wnioskowano głównie o dofinansowania zakupu sprzętu komputerowego z osprzętem, laptopów i systemów *MÓWIK* wraz z tabletem. Podpisano 14 umów na kwotę 29 032,00 zł, w tym 8 umów dla dzieci na kwotę 17 424,00 zł. W związku z niższymi kwotami rozliczeniowymi oraz rezygnacją jednej osoby ostateczna kwota dofinansowania wyniosła 24 470,00 zł.

Zaopatrzenia osób niepełnosprawnych przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Przedmioty ortopedyczne to sprzęty niezbędne osobie niepełnosprawnej w przypadku trwałej niepełnosprawności, w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego. Są nimi np.: kule, protezy kończyn dolnych i górnych, wózki inwalidzkie, obuwie ortopedyczne i inne.

Środki pomocnicze to takie środki, które ułatwiają w znacznym stopniu, bądź umożliwiają funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym. Są nimi np.: pomoce optyczne dla niedowidzących, aparaty słuchowe, cewniki, pieluchomajtki, materace i poduszki przeciwoleżynowe i itp.

Program realizowany jest przy współpracy z Narodowym Funduszem Zdrowia, tzn. w części finansowany z środków NFZ. Cieszy się on bardzo dużym zainteresowaniem wśród osób niepełnosprawnych, o czym świadczy duża liczba korzystających z tej formy pomocy.

W 2022 roku z dofinansowania skorzystało 879 osób dorosłych i 42 dzieci. Wyplacono łączną kwotę 1 400 937,00 zł, w tym 134 358,00 zł dla dzieci. W przypadku osób dorosłych dofinansowanie dotyczyło m.in. zakupu aparatów słuchowych, obuwia ortopedycznego, protez piersi, protez ud i podudzi. Pozostałe przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze objęte dofinansowaniem to pieluchomajtki, worki do zbiórki moczu, cewniki, materace przeciwośluzynowe. W przypadku dzieci dofinansowanie dotyczyło m.in.: aparatów słuchowych, obuwia ortopedycznego, wózków inwalidzkich, pionizatorów. Pozostałe to pieluchomajtki i cewniki.

Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny

W ramach tego zadania osoby niepełnosprawne mogą składać wnioski o dofinansowanie zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Wnioski dotyczyły zakupu m.in. roweru stacjonarnego, rotora do ćwiczeń rąk i nóg. W okresie sprawozdawczym złożono 6 wniosków na kwotę 12 993 zł. Podpisano 6 umów na kwotę 4 372,00 zł. Wszystkie umowy zostały zrealizowane, a ostateczna kwota dofinansowania wyniosła 4 279,00 zł.

Dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych

O dofinansowanie do sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych mogą ubiegać się jednostki organizacyjne działające na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres co najmniej dwóch lat przed dniem złożenia wniosku.

Wnioski realizowane w 2022 roku zostały złożone do 30 listopada 2021 roku. Wpłynęło 16 wniosków. Podpisano 16 umów na kwotę 20 000,00 zł. Wyplacona kwota to 19 469,00 zł i jest niższa od przyznanej, co wynika z rozliczeń organizacji (wykorzystano dofinansowanie w niższej kwocie lub dany zakup nie został uznany w ramach dofinansowania).

Dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej

Na terenie naszego powiatu działają dwa Warsztaty Terapii Zajęciowej. Jeden w Dzierżoniowie przy Polskim Stowarzyszeniu na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną dla 50 osób, drugi w Piławie Górnej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla 45 osób.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz

zatrudnianiu osób niepełnosprawnych maksymalne dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej ze środków Funduszu wynosi 90% tych kosztów. Pozostałe koszty działalności warsztatów finansowane są z budżetu powiatu. W 2022 roku kwota przeznaczona na działalność obu warsztatów wyniosła 2 733 347,00 zł, z czego 2 460 120,00 zł stanowiły środki PFRON a 273 357,00 zł stanowiły środki własne powiatu dzierzoniowskiego. Wykorzystana kwota to 2 714 269,00 zł. Warsztat Terapii Zajęciowej w Piławie Górnej nie wykorzystał 19 708,00 zł przeznaczonych w preliminarzu na m.in. wynagrodzenia.

Zgodnie z art. 10b ust. 6a ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych PCPRiOZ przeprowadza, co najmniej raz w roku kontrole warsztatu terapii zajęciowej. Kontrola działalności warsztatów za 2021 r. odbyła się na przełomie października i listopada 2022 r. Kontrolą zostały objęte dokumenty działalności merytorycznej warsztatów, dokumenty prowadzone przez terapeutów w pracowniach, jak również dokumenty finansowe.

Aktywny Samorząd

Program *Aktywny Samorząd* ma na celu likwidację barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych. Program podzielony jest na dwa moduły. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację zawodową i społeczną, Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W ramach programu w 2022 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie złożono:

- 3 wnioski dotyczące Modułu I Obszar A Zadanie 1 (zakup specjalistycznego fotelika samochodowego dla dziecka) – podpisano i zrealizowano 2 umowy. Wydatkowana kwota to 7 563,00 zł.
- 1 wniosek dotyczący Modułu I Obszar A Zadanie 2 (dofinansowanie do kursu prawa jazdy) – podpisano i zrealizowano 1 umowę. Wydatkowana kwota to 1 852,00 zł.
- 8 wniosków dotyczących Modułu I Obszar B Zadanie 1 (zakup sprzętu komputerowego) – podpisano i zrealizowano 8 umów. Wydatkowana kwota to 44 563,00 zł.
- 4 wnioski dotyczące Modułu I Obszar B Zadanie 3 (zakup sprzętu komputerowego) – podpisano i zrealizowano 3 umowy (w tym 1 dla dziecka). Wydatkowana kwota to 17 145,00 zł (w tym 7 361,00 zł dla dziecka).

- 5 wniosków dotyczących Modułu I Obszar B Zadanie 4 (zakup sprzętu komputerowego) – podpisano i zrealizowano 5 umów. Wydatkowana kwota to 18 977,00 zł.
- 5 wniosków dotyczących Modułu I Obszar C Zadanie 1 (zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym) – podpisano i zrealizowano 5 umów. Wydatkowana kwota to 82 600,00 zł.
- 2 wnioski dotyczące Modułu I Obszar C Zadanie 2 (utrzymanie sprawności technicznej wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym) – podpisano i zrealizowano 2 umowy. Wydatkowana kwota to 7 000,00 zł.
- 2 wnioski dotyczące Modułu I Obszar C Zadanie 3 (zakup protez kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne) – wnioski zostały rozpatrzone negatywnie w związku z negatywną opinią eksperta PFRON.
- 7 wniosków dotyczących Modułu I Obszar C Zadanie 5 (zakup skuterów inwalidzkich elektrycznych lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego) – podpisano i zrealizowano 6 umów. Wydatkowana kwota to 44 250,00 zł. Jeden wniosek został rozpatrzony negatywnie ze względu na fakt, że wnioskodawca nie spełniał warunków formalnych.
- 3 wnioski dotyczące Modułu I Obszar D (dofinansowanie do przedszkola dla dziecka osoby niepełnosprawnej) – podpisano i zrealizowano 3 umowy na kwotę 11 218,00 zł.
- 39 wniosków dotyczących Modułu II – podpisano 39 umów. Do dnia 31 grudnia 2022 r. zrealizowano 35 umów, a wydatkowana kwota to 124 871,00 zł. 4 umowy będą zrealizowane w 2023 r.

Opieka wytchnieniowa

W 2022 roku powiat dzierżoniowski przystąpił do programu *Opieka wytchnieniowa – edycja 2022* pozyskując na ten cel środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 768 000,00 zł. Informacje o realizacji programu zostały umieszczone na stronach internetowych Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia oraz w lokalnych mediach.

Celem programu było uzyskanie doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej. Uczestnictwo w Programie pozwoliło na odciążenie członków rodzin lub opiekunów poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnieniu czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki

nad osobą niepełnosprawną dysponowały czasem dla siebie, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw.

Do Programu mógł przystąpić członek rodziny lub opiekun zamieszkujący we wspólnym gospodarstwie domowym i sprawujący całodobową bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną wymagającą wysokiego poziomu wsparcia, która była:

- dzieckiem do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (7 i 8 punkt orzeczenia), lub
- osobą posiadającą orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (7 i 8 punkt orzeczenia), lub
- osobą z niepełnosprawnością sprzężoną/złożoną (przez niepełnosprawność sprzężoną rozumie się posiadanie orzeczenia ze wskazaniem co najmniej dwóch przyczyn niepełnosprawności), lub
- osobą niepełnosprawną stale przebywającą w domu, tj. nie korzystającą z ośrodków wsparcia lub placówek pobytu całodobowego, np. ośrodka szkolno-wychowawczego czy internatu.

Członek rodziny bądź opiekun w ramach Programu mógł skorzystać maksymalnie z 240 godzin wsparcia w trakcie realizacji programu tj. do 20 grudnia 2022 r. Usługa opieki wychnieniowej odbywała się w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej od poniedziałku do niedzieli w zależności od potrzeb.

W 2022 r. do Programu przystąpiło 55 członków rodziny bądź opiekunów zamieszkujących i sprawujących całodobową i bezpośrednią opiekę nad dorosłą osobą niepełnosprawną oraz 25 opiekunów dzieci niepełnosprawnych. W trakcie realizacji Programu zrealizowano 17 796 godzin i po odliczeniu kosztów pracy, podatku i składek na ubezpieczenie społeczne wypłacono kwotę 716 639,30 zł. Program cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców powiatu dzierzoniowskiego.

Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej

W 2022 r. PCPRiOZ realizował Program *Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2022*. Celem programu było wprowadzenie usługi asystenta jako formy ogólnodostępnego wsparcia przy wykonywaniu czynności dnia codziennego, pomoc uczestnikom w funkcjonowaniu w życiu społecznym, ograniczanie skutków niepełnosprawności, stymulacja do podejmowania aktywności na różnych szczeblach życia. Program miał również na celu przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych.

Z usług asystenta osobistego mogły skorzystać:

- dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łączenie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji,
- osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o znacznym bądź umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne, które wymagają usługi asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym.

Usługi asystenta osobistego obejmowały pomoc w:

- wyjściu, powrocie lub dojazdach z domu w wybrane przez uczestnika Programu miejsce (np. praca, placówki oświatowe i szkoleniowe, placówki służby zdrowia i rehabilitacyjne, gabinety lekarskie i terapeutyczne, urzędy, świątynie, znajomi, rodzina, instytucje finansowe, wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, społeczne i sportowe),
- zakupach, z zastrzeżeniem aktywnego udziału uczestnika Programu przy ich realizacji,
- załatwianiu spraw urzędowych,
- nawiązywaniu kontaktu/współpracy z różnego rodzaju organizacjami,
- korzystaniu z dóbr kultury (np. muzeum, teatr, kino, galerie sztuki, wystawy),
- wykonywaniu czynności życia dnia codziennego – w tym przez dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności – także w zaprowadzaniu i przyprawadzaniu ich do lub z placówki oświatowej (pod warunkiem, że szkoła nie zapewnia takich usług).

Program był finansowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ze środków Funduszu Solidarnościowego.

W Programie udział wzięły 162 osoby niepełnosprawne (w tym 114 osób dorosłych ze znacznym stopniem niepełnosprawności, 33 osoby dorosłe z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i 15 dzieci).

Na realizację programu wydatkowano łącznie 3 648 424,19 zł, z czego:

- na usługi asystenta – 3 558 277,60 zł
- na zakup środków ochrony osobistej – 7 211,48 zł
- na koszty dojazdu własnym transportem, na zakup biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, sportowe – 78 494,53 zł
- koszt ubezpieczeń OC lub NNW asystentów – 4 440,58 zł.

1.2. Piecza zastępcza w Powiecie Dzierżoniowskim

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia zapewnia opiekę w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieciom, których rodzice w nieprawidłowy sposób wywiązują się z opieki nad nimi.

W strukturze organizacyjnej Centrum wyodrębniono zespół do spraw rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej i pomocy społecznej, w skład którego wchodzi pracownicy socjalni (3 etaty) i koordynatorzy (6 etatów).

1.2.1. Rodzinna piecza zastępcza

Na dzień 31 grudnia 2022 roku pod opieką Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie było 125 rodzin, w których przebywało 205 dzieci.

W związku z powyższym liczba małoletnich objętych rodzinną pieczą zastępczą na dzień 31 grudnia 2022 roku kształtowała się następująco:

	Liczbę dzieci			
	W rodzinach zastępczych spokrewnionych	W rodzinach zastępczych niezawodowych	W rodzinach zastępczych zawodowych (w tym pełniących funkcję pogotowia)	W rodzinnych domach dziecka
Ogółem:	105	50	20 (9)	30

W wyniku realizacji postanowień sądu w danym okresie sprawozdawczym do wszystkich form rodzinnej pieczy zastępczej przybyło 65 małoletnich. Przed ukończeniem 18 roku życia rodzinną pieczę zastępczą opuściło 69 dzieci, a po 18 roku życia – 19 osób. W związku z uregulowaną sytuacją prawną w roku 2022 do ośrodka adopcyjnego zgłoszonych zostało 30 dzieci. 8 dzieci zostało przysposobionych. W przypadku 7 małoletnich nie zakwalifikowano ich od procedury ze względu na brak zgody dziecka na przysposobienie (dzieci powyżej 13 roku życia), w przypadku 12 małoletnich odstąpiono od procedury ze względu na więzi emocjonalne pomiędzy dziećmi a ich obecnymi opiekunami. W przypadku trojga małoletnich poinformowano ośrodek adopcyjny o zmianie ich sytuacji życiowej mającej wpływ na procedurę kwalifikacyjną do przysposobienia. Ponadto dwoje dzieci, które

zostały pozostawione po urodzeniu w szpitalu, umieszczono pod opieką rodziny preadopcyjnej.

Na funkcjonowanie rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2022 PCPRiOZ w Dzierżoniowie przeznaczył 3 798 691,35 zł.

W związku z wprowadzonymi zmianami w 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoczął obsługę przyznawania i wypłaty dodatku wychowawczego dla dzieci przebywających w pieczy zastępczej. W związku z tym PCPRiOZ wypłacał dodatki wychowawcze, które były przyznane przed dniem 1 lutego 2022 roku na podstawie decyzji wydanych przez Centrum. Od dnia 1 stycznia 2022 roku do dnia 31 maja 2022 roku na ten cel wydatkowano kwotę 378 845,74 zł.

1.2.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Na terenie powiatu dzierzoniowskiego działa Powiatowe Centrum Opieki i Wychowania w Pieszycach. W skład Centrum wchodzi trzy placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego i jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego. W PCOiW w Pieszycach w dniu 31 grudnia 2022 roku było zatrudnionych 45 osób, w tym 27 zajmujących się opieką i wychowaniem.

Jednostka dysponuje 68 miejscami, a struktura rozkładała się następująco:

- Dom Dziecka nr 1 w Pieszycach – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego dysponuje 14 miejscami,
- Dom Dziecka nr 2 w Piławie Górnej – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego dysponuje 14 miejscami,
- Dom Dziecka nr 3 w Piławie Górnej – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego dysponuje 14 miejscami,
- Dom Dziecka nr 4 w Piławie Górnej – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego dysponuje 10 miejscami,
- Dom Dziecka nr 5 w Pieszycach – placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego dysponuje 14 miejscami.

Na dzień 31 grudnia 2022 r. w Powiatowym Centrum Opieki i Wychowania przebywało 62 wychowanków, w tym w:

- Domu Dziecka Nr 1 – 13 wychowanków,
- Domu Dziecka Nr 2 – 14 wychowanków,
- Domu Dziecka Nr 3 – 14 wychowanków,
- Domu Dziecka Nr 4 – 7 wychowanków
- Domu Dziecka Nr 5 – 14 wychowanków.

Łączna liczba wychowanków, którzy skorzystali z opieki placówek opiekuńczo-wychowawczych w trakcie całego 2022 roku to 81 dzieci, w tym z placówek opiekuńczo-wychowawczych typu socjalizacyjnego 54 dzieci i z placówki opiekuńczo-wychowawczej typu interwencyjnego 27 wychowanków.

W 2022 roku placówkę opuściło 19 wychowanków:

- powrót do domu rodzinnego – 6 dzieci
- umieszczenie w domu pomocy społecznej – 1 dziecko
- usamodzielnienie – 12 wychowanków.

W 2022 roku osobom usamodzielnianym z placówek opiekuńczo-wychowawczych przyznano pomoc na kontynuowanie nauki, zagospodarowanie w formie rzeczowej i usamodzielnienie w łącznej wysokości 123 041,16 zł.

Powiat dzierzoniowski ponosi koszty utrzymania pięciorga dzieci, które przed umieszczeniem w instytucjonalnej pieczy zastępczej lub zakładzie opiekuńczo-leczniczym zamieszkiwały na terenie naszego powiatu. W 2022 r. koszty te wynosiły:

- za 2 małoletnich przebywających w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej – 197 365,76 zł
- za 1 małoletnią przebywającą w placówce opiekuńczo-wychowawczej – 20 065,81 zł
- za 2 małoletnich przebywających w zakładzie opiekuńczo-leczniczym – 63 544,64 zł.

1.2.3. Wsparcie psychologiczne, pedagogiczne i prawne dla osób tworzących pieczę zastępczą

W celu podnoszenia kwalifikacji istniejących rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka prowadzone są tzw. grupy wsparcia dla rodzin zastępczych. Spotkania te prowadzone są przez psychologa. W 2022 roku odbyły się 3 spotkania. Dodatkowo rodziny zastępcze, dzieci przebywające w pieczy zastępczej oraz usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej mają możliwość skorzystania z porad prawnych i pedagogicznych. W 2022 roku udzielono łącznie 194 porady psychologiczne (konsultacje psychologiczne, diagnozy psychologiczne, opinie o predyspozycji i motywacji, badania więzi), 77 porad pedagogicznych i 2 porady prawne.

1.2.4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz wzmacnianie kompetencji rodzicielskich

Rada Powiatu Dzierżoniowskiego Uchwałą Nr XXXVIII/272/22 w dniu 25 stycznia 2022 r. przyjęła do realizacji *Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026*

Program został opracowany, aby zwiększyć efektywność wysiłków podejmowanych przez lokalne służby społeczne zarówno publiczne jak i niepubliczne, które powinny nieść pomoc ofiarom przemocy w rodzinie. Charakterystycznym elementem ich działalności jest rozwój współpracy pomiędzy podmiotami tworzącymi gminny i powiatowy system pomocy i wsparcia. Głównym celem programu jest zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie w powiecie dzierzoniowskim.

PCPRiOZ oraz instytucje działające na terenie powiatu dzierzoniowskiego prowadziły kampanie informacyjne, upowszechniały ogólnopolskie kampanie profilaktyczne dotyczące przemocy, publikowały na swoich stronach internetowych informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie m.in. poprzez opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych, tj. broszur, ulotek czy plakatów. W szkołach prowadzone były kampanie edukacyjno-informacyjne dotyczące przemocy w rodzinie. Podczas zebrań z rodzicami omawiane był również tematy przemocy.

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat. Głównym celem programu jest redukcja zachowań przemocowych u jego uczestników, kształtowanie postaw partnerstwa, szacunku i odpowiedzialności wobec partnera, dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych oraz odpowiedzialności za popełnione czyny. Adresatami programu są osoby dorosłe (powyżej 18 roku życia). Zasadniczym warunkiem przyjęcia do Programu jest uznanie przez osobę faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie.

W 2022 roku ze względu na brak wystarczającej ilości uczestników nie zrealizowano ww. Programu.

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie stanowi uzupełnienie do oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i jest skierowany do osób stosujących przemoc domową, u których została wykazana konieczność realizacji pogłębionych oddziaływań terapeutycznych i/lub psychologicznych, a uczestnictwo w programach korekcyjnych okazało się niemożliwą lub niewystarczającą formą oddziaływań. Uczestnikami Programu mogą być wszystkie osoby bez względu na miejsce zamieszkania, gdyż nie obowiązuje rejonizacja w tym zakresie. W 2022 roku Program nie był realizowany.

Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne/terapia psychologiczna

Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne jest świadczone przez psychologów PCPRiOZ i skierowane do osób i rodzin z powiatu dzierzoniowskiego, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

W 2022 r. z poradnictwa psychologicznego i terapii psychologicznej skorzystało 10 osób.

Warsztaty podnoszące kompetencje rodzicielskie

Rada Powiatu Dzierżoniowskiego uchwałą Nr XL/279/22 z dnia 29 marca 2022 roku przyjęła do realizacji *Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2022-2026*, w którym jednym z działań jest prowadzenie warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie dla rodziców. Celem programu jest ograniczenie problemu przemocy i skutków stosowania przemocy poprzez prowadzenie działań profilaktycznych mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. Adresatami programu są osoby o obniżonych kompetencjach wychowawczych i niezaradne życiowo zamieszkujące w powiecie dzierżoniowskim.

W 2022 roku w PCPRiOZ zorganizowano 2 edycje warsztatów dla rodziców o obniżonych kompetencjach wychowawczych i niezaradnych życiowo. Prowadzącymi byli pracownicy Centrum o wykształceniu pedagogicznym oraz psychologicznym. Uczestnicy warsztatów byli kierowani przez Sąd lub instytucje wspierające rodzinę uczestników, a także z własnej inicjatywy oraz motywacji do podniesienia kompetencji rodzicielskich. Warsztaty składały się ze spotkań indywidualnych, które miały na celu zdiagnozowanie poziomu trudności wychowawczych uczestnika oraz spotkań grupowych (10 spotkań po 3 godziny dydaktyczne). Grupa warsztatowa miała charakter grupy zamkniętej. Aby uzyskać zaświadczenie ukończenia warsztatów uczestnik musiał być obecny na minimum 80% zajęć oraz wykazywać się aktywnością i zaangażowaniem w treść warsztatów. W 2022 roku na warsztaty uczęszczało łącznie 26 osób, ze skutkiem pozytywnym warsztaty ukończyło 20 rodziców.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Od dnia 26 lutego 2019 roku w strukturze Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie działa Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Ośrodek Interwencji Kryzysowej udziela osobom potrzebującym doraźnej pomocy psychologicznej, socjalnej i prawnej. Celem OIK jest przywrócenie równowagi psychicznej oraz zapewnienie schronienia w mieszkaniu interwencyjnym dla osób będących w sytuacji kryzysowej. Z oferty może korzystać każdy mieszkaniec powiatu dzierżoniowskiego, znajdujący się w sytuacji kryzysu, a pomoc świadczona w ramach ośrodka jest bezpłatna. Ośrodek Interwencji Kryzysowej znajduje się w Dzierżoniowie przy ul. Piastowska 1. Osoby w kryzysie mogą liczyć na wsparcie specjalistów udzielających porad (w zależności od zapotrzebowania klientów) w zakresie:

- wsparcia psychologicznego
- wsparcie interwenta kryzysowego
- wsparcia pedagogicznego
- wsparcie terapeuty uzależnień
- wsparcie pracownika socjalnego
- doradztwa zawodowego
- psychoterapeuty,
- doradztwa prawnego.

Zaznaczyć należy również, że w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2022 roku osoby znajdujące się w sytuacji kryzysowej miały możliwości skorzystania z mieszkania interwencyjnego działającego przy OIK, które znajduje się w Dzierżoniowie przy ul. Pocztowej 14a/1. Lokal przeznaczony jest dla osób pochodzących z terenu powiatu dzierżoniowskiego, które znalazły się w sytuacji kryzysowej, były zagrożone przemocą domową lub zostały ofiarami przemocy domowej.

Od marca 2022 roku udzielono pomocy w formie zamieszkania w mieszkaniu interwencyjnym dwóm rodzinom z dziećmi w ramach wsparcia osobom przyjeżdżającym z Ukrainy.

W 2022 z innych form wsparcia Ośrodka Interwencji Kryzysowej skorzystało 212 osób.

Przekazano 4 zgłoszenia do właściwych ośrodków pomocy społecznych w związku ze sporządzeniem formularza część A *Niebieskie Karty* dotyczącą podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie.

Powiatowy Ośrodek Wsparcia

Działalność Ośrodka skoncentrowana jest na wsparciu i pomocy osobom zagrożonym lub doświadczającym przemocy w rodzinie. Ośrodek zapewnia wsparcie dzienne, jak i również całodobowe schronienie w lokalu mieszkalnym mieszczącym się na ul. Pocztowej 14a/5 w Dzierżoniowie. W 2022 roku świadczone pomoc w formie:

- poradnictwa psychologicznego – konsultacje indywidualne,
- terapii uzależnień – konsultacje indywidualne,
- terapii uzależnień – wsparcie grupowe,
- grupy wsparcia dla osób współuzależnionych i rodziców dzieci uzależnionych,
- psychoterapii – konsultacje indywidualne,
- schronienia.

W roku 2022 z pomocy specjalistycznej Ośrodka skorzystało łącznie 234 klientów, z czego 37 stanowiły dzieci. Żadna z osób zgłaszających się do Ośrodka nie korzystała z całodobowego schronienia.

Wśród klientów Ośrodka zidentyfikować można:

- osoby zmagające się z szeroko pojętym uzależnieniem,
- osoby współuzależnione, w tym rodziców dzieci uzależnionych,
- osoby doświadczające przemocy psychicznej, fizycznej oraz materialnej,
- osoby zmagające się z nawracającymi stanami depresyjnymi lub lękowymi,
- osoby uwikłane w trudności relacyjne,
- osoby z zaburzeniami odżywiania powstałymi w wyniku doświadczania zachowań przemocowych,
- osoby wymagające wsparcia natury wychowawczej, w celu zapobiegania zachowaniom przemocowym wobec małoletnich.

Od lutego 2022 roku, Powiatowy Ośrodek Wsparcia zaangażował się również w pomoc osobom przyjeżdżającym z Ukrainy. Od tego czasu Ośrodek zapewniał bieżące wsparcie osobom zgłaszającym się do POW, udostępniony został numer telefonu Ośrodka, który obsługiwany był przez osobę mówiącą w języku ukraińskim, co znacznie ułatwiało organizację efektywnej pomocy i wsparcia. Ponadto w mieszkaniu należącym do Ośrodka schronienie otrzymały 2 rodziny z małoletnimi dziećmi.

1.3. Pomoc społeczna na poziomie gminnym dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Praca socjalna z rodzinami z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym polega na określeniu błędów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci, ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym oraz ocenie stopnia zagrożenia wykluczeniem społecznym. Prowadzenie z rodzinami środowiskowej pracy socjalnej ma na celu pomoc i wsparcie w przezwyciężaniu i niwelowaniu już istniejących deficytów, zaniedbań i problemów. Przeciwdziała powstawaniu czy pogłębianiu się demoralizacji i patologizacji życia całej rodziny i poszczególnych jej członków, co w rezultacie ma doprowadzić do utrzymania dziecka w jego rodzinie naturalnej oraz niwelowaniu różnic społecznych pomiędzy mieszkańcami. Praca socjalna prowadzona jest we współpracy z instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w tym w szczególności ze szkołami, placówkami służby zdrowia, sądami i ośrodkami pomocy społecznej. Główne cele

pomocy społecznej wskazane przez ustawodawcę to: wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej, zapewnienie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym skutkiem patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie, integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie, stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb.

Gminy w okresie od 01 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku zrealizowały następujące zadania:

Gmina miejska Dzierżoniów – w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie w 2022 roku zatrudnionych było 3 asystentów rodziny. Prowadzili oni pracę z 58 rodzinami. Gmina partycypowała w kosztach utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w łącznej wysokości 651 305,03 zł, w tym: w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w wysokości 263 274,52 zł oraz w rodzinach zastępczych w wysokości 388 030,51 zł. W ramach pomocy prawnej, psychologicznej i pedagogicznej udzielono 96 porad dla osób potrzebujących wsparcia. Dodatkowo w ramach grup wsparcia i grup samopomocowych brało udział 30 osób. 26 osób brało udział w programach wspierających rodziców. 256 osób było objętych usługami opiekuńczymi, w tym usługami specjalistycznymi w środowisku domowym. 40 osób korzystało z wsparcia instytucjonalnego, np. DPS. Ośrodek w roku 2022 prowadził 160 postępowań w ramach procedury *Niebieskie Karty*. 107 rodzin było objętych wsparciem specjalistycznym w związku z przemocą domową. Ogólnym wsparciem w związku z przemocą w rodzinie objęto 389 osób. Na terenie miasta działają trzy placówki wsparcia dziennego – TPD, Środowiskowy Dom Samopomocy i Dzienny Dom Senior+. Ośrodek w roku 2022 prowadził następujące programy, spotkania i warsztaty:

- *Akademia Rodzica* – realizacja od października do nadal, 26 uczestników,
- *Aktywne Wsparcie*. Psychoedukacyjna grupa wsparcia dla kobiet doświadczających przemocy domowej i współuzależnionych – realizacja od lutego do grudnia, udział wzięło 30 osób,
- *Zaszczep w sobie asertywność. Masz wybór* – realizacja styczeń-grudzień, udział wzięło 60 uczestników.

Gmina wiejska Dzierżoniów – brak informacji. Ośrodek Pomocy Społecznej do dnia sporządzenia sprawozdania nie przekazał danych o udzielonej pomocy swoim mieszkańcom.

Gmina Bielawa – w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bielawie w 2022 roku zatrudnionych było 3 asystentów rodziny. Prowadzili oni pracę z 56 rodzinami. 244 osoby korzystały

z pomocy instytucjonalnej przeznaczonej dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Gmina partycypowała w kosztach utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w łącznej wysokości 990 846,93 zł, w tym: w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w wysokości 621 404,10 zł oraz rodzinach zastępczych w wysokości 369 442,83 zł. W ramach pomocy prawnej, psychologicznej i pedagogicznej dla osób potrzebujących wsparcia udzielono 1 308 porad. Z grupy wsparcia i grupy samopomocowej skorzystały 43 osoby. 27 osób brało udział w programach wspierających rodziców. 234 osoby były objęte usługami opiekuńczymi, w tym usługami specjalistycznymi w środowisku domowym. 244 osoby korzystały z wsparcia instytucjonalnego, np. DPS. Ośrodek w roku 2022 prowadził 96 postępowań w ramach procedury *Niebieskie Karty*. 96 rodzin było objętych wsparciem specjalistycznym w związku z przemocą domową. Ogólnym wsparciem w związku z przemocą w rodzinie objętych było 336 osób. W Bielawie prowadzą działalność 4 kluby profilaktyczne, z wsparcia których skorzystało 90 dzieci oraz 2 świetlice środowiskowe, w których wsparcie otrzymało 30 dzieci. W 2022 roku realizowano 2 programy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym finansowanego ze środków zewnętrznych. Ośrodek w roku 2022 prowadził następujące programy, spotkania i warsztaty:

- *Opieka wytchnieniowa – edycja 2022* – realizacja od czerwca do grudnia, udział wzięło 10 uczestników,
- *Korpus Wsparcia Seniorów Moduł II edycja 2022* – realizacja od lipca do grudnia, udział wzięło 64 osób,
- *Warsztaty kompetencji rodzicielskich* – realizacja styczeń-czerwiec i wrzesień-grudzień, udział wzięło 27 uczestników,
- *Zajęcia profilaktyczno-edukacyjne z wykorzystaniem metody Duluth* – realizacja przez cały rok 2022, udział wzięło 7 uczestników,
- *Grupa wsparcia dla nastolatków* – realizacja listopad-grudzień dla 12 uczestników,
- *Wakacje w kolorach tęczy* – realizacja czerwiec, liczba uczestników 100,
- *Wakacje bez smartfona* – realizacja czerwiec-sierpień, liczba uczestników 15,
- *Andrzejki* – realizacja listopad dla 80 uczestników,
- *Mikołajki* – realizacja grudzień dla 12 uczestników.

Gmina Niemcza – w Ośrodku Pomocy Społecznej w Niemczy w 2022 roku zatrudniony był 1 asystent rodziny. Prowadził on pracę z 14 rodzinami. 19 osób było objętych usługami opiekuńczymi, w tym specjalistycznymi w środowisku domowym. 15 osób korzystało ze wsparcia instytucjonalnego, np. DPS. Gmina partycypowała w kosztach utrzymania dzieci

w pieczy zastępczej w łącznej wysokości 87 212,14 zł, w tym: w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w wysokości 0,00 zł oraz w rodzinach zastępczych w wysokości 87 212,14 zł. W ramach pomocy prawnej, psychologicznej i pedagogicznej dla osób potrzebujących wsparcia udzielono łącznie 11 porad. W roku 2022 nie były organizowane grupy wsparcia i grupy samopomocowe oraz programy wspierające rodziców. Ośrodek w roku 2022 prowadził 16 postępowań w ramach procedury *Niebieskie Karty*. 32 osoby były objęte wsparciem specjalistycznym w związku z przemocą domową. W gminie prowadzone są 2 placówki wsparcia dziennego. Z których korzysta 17 dzieci. Ośrodek nie prowadził programów dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym finansowanych ze środków zewnętrznych oraz ze środków własnych.

Gmina Piława Górna – w Ośrodku Pomocy Społecznej w Piławie Górnej w 2022 roku zatrudniony był 1 asystent rodziny. Prowadził on pracę z 16 rodzinami. Gmina partycypowała w kosztach utrzymania dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych w łącznej wysokości 240 506,71 zł, w tym: w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w wysokości 122 975,72 zł oraz rodzinach zastępczych w wysokości 117 530,99 zł. 27 porad psychologicznych udzielono w ramach procedury *Niebieskie Karty*. Porady prawne udzielane były w Urzędzie Miasta Piława Górna. W roku 2022 nie były organizowane grupy wsparcia i grupy samopomocowe oraz programy wspierające rodziców. Żadna osoba nie była objęta usługami opiekuńczymi, w tym usługami specjalistycznymi w środowisku domowym. Ośrodek w roku 2022 prowadził 23 postępowania w ramach procedury *Niebieskie Karty*. 15 rodzin było objętych wsparciem specjalistycznym w związku z przemocą domową. 46 osób było objętych ogólnym wsparciem w związku z przemocą w rodzinie. OPS w Piławie Górnej prowadzi placówkę wsparcia dziennego *Senior+* oraz *Środowiskowe Ognisko Wychowawcze Towarzystwa Przyjaciół Dzieci*. Ośrodek nie realizował programu dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym finansowanego ze środków zewnętrznych. Na terenie gminy obowiązują: *Program wieloletni Senior+ na lata 2021-2025*, *Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2023*, *Program „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023* i *Program Asystent Rodziny*.

Gmina Pieszycy – w Ośrodku Pomocy Społecznej w Pieszycach w 2022 roku zatrudniony był 1 asystent rodziny. Prowadził on pracę z 11 rodzinami. Gmina partycypowała w kosztach utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w łącznej wysokości 207 174,52 zł, w tym: w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w wysokości 151 530,25 zł oraz w rodzinach zastępczych w wysokości 55 644,27 zł. W ramach pomocy psychologicznej dla osób

potrzebujących wsparcia udzielono 44 porady. W roku 2022 nie były organizowane grupy wsparcia i grupy samopomocowe oraz programy wspierające rodziców. 42 osoby były objęte usługami opiekuńczymi, w tym usługami specjalistycznymi w środowisku domowym. 14 osób korzystało z pomocy instytucjonalnej, np. DPS. Ośrodek w roku 2022 prowadził 21 postępowań w ramach procedury *Niebieskie Karty*. 19 osób (13 rodzin) było objętych wsparciem specjalistycznym w związku z przemocą domową. OPS w Pieszycach prowadził placówkę wsparcia dziennego dla dzieci – Świetlicę Środowiskową oraz Klub Seniora. Ośrodek w roku 2022 realizował następujące programy, spotkania i warsztaty:

- *Opieka wytchnieniowa – edycja 2022* – udział wzięło 10 uczestników,
- *Senior+* – udział wzięło 57 osób,
- *Posiłek w szkole i w domu* – udział wzięło 227 uczestników, w tym 64 dzieci.

Gmina Łagiewniki – w Ośrodku Pomocy Społecznej w Gminie Łagiewniki w 2022 roku zatrudniony był 1 asystent rodziny. Prowadził on pracę z 5 rodzinami. Gmina partycypowała w kosztach utrzymania dzieci w pieczy zastępczej w łącznej wysokości 131 171,51 zł, w tym: w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w wysokości 82 474,13 zł oraz w rodzinach zastępczych w wysokości 48 697,38 zł. Nie udzielano wsparcia w ramach pomocy prawnej, psychologicznej i pedagogicznej. Nie odbywały się spotkania w ramach grup wsparcia i grup samopomocowych. W ramach programów wspierających rodziców z pomocy skorzystało 11 osób. 13 osób było objętych usługami opiekuńczymi, w tym usługami specjalistycznymi w środowisku domowym. 5 osób korzystało ze wsparcia instytucjonalnego, np. DPS. Ośrodek w roku 2022 prowadził 28 postępowań w ramach procedury *Niebieskie Karty*. 98 osób objętych było wsparciem ze względu na występowanie przemocy domowej. GOPS w Łagiewnikach nie prowadził placówki wsparcia dziennego dla dzieci oraz nie realizował programu dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym finansowanego ze środków zewnętrznych. Ośrodek w roku 2022 realizował następujące programy, spotkania i warsztaty:

- *Opieka wytchnieniowa – edycja 2022* – realizowany od kwietnia do grudnia, udział wzięło 2 uczestników,
- *Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej* – realizowany od kwietnia do grudnia, udział wzięło 7 uczestników,
- *Senior+* – realizowany od stycznia do grudnia, udział wzięło 30 osób,
- *Posiłek w szkole i w domu* – realizowany od stycznia do grudnia, udział wzięło 46 uczestników, w tym 30 dzieci,
- *Opieka 75+* – realizowany od stycznia do grudnia, udział wzięło 13 osób,

- *Program Korpus Wsparcia Seniorów* – realizowany od maja do grudnia, udział wzięło 30 osób.

W każdej Gminie powołany jest Zespół Interdyscyplinarny, którego koordynatorem jest OPS/GOPS. Co najmniej raz na kwartał odbywają się posiedzenia Zespołu, w których udział biorą przedstawiciele szkół, Sądu, Policji, przychodni oraz instytucji z terenu Powiatu. Żadna z gmin Powiatu Dzierżoniowskiego nie miała w roku 2022 podpisanych umów z rodzinami wspierającymi.

PRIORYTET II Aktywizacja społeczna, edukacyjna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Sytuacja na rynku pracy w Powiecie Dzierżoniowskim

Lp.	Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety	Z ogółem zamieszkali na wsi		Z ogółem z prawem do zasiłku		
				Razem	Kobiety	Razem	Kobiety	
1.	Bezrobotni zarejestrowani w Urzędzie Pracy w roku 2022	3644	1925	646	352	857	484	
	z tego	po raz pierwszy	766	473	148	84	99	55
		po raz kolejny	2878	1452	498	268	758	429
2.	Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych w roku 2022	3642	1971	664	354			
	podjęcie pracy	1699	1009	316	182			
3.	z tego	Niesubsydiowanej	1374	812	241	143		
		w tym						
		Podjęcie działalności gospodarczej	42	18	11	5		
		Pracy sezonowej	0	0	0	0		
4.		Subsydiowanej	325	197	45	39		
5.	z tego z przyczyn z tego	Prac interwencyjnych	87	59	8	5		
6.		Robót publicznych	136	93	35	21		
7.		Podjęcia działalności gospodarczej	48	20	11	3		
8.		W tym w ramach bonu na zasiedlenie	0	0	0	0		
9.		Podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	38	15	16	5		
10.		Podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	12	6	3	3		
11.		Podjęcie pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	0	0	0	0		
12.		Podjęcie pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	0		
13.		Podjęcie pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	0		
14.		Podjęcie pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenie społeczne	0	0	0	0		
15.		Podjęcie pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	0	0	0	0		
15.		Inne	4	4	2	2		
16.		Rozpoczęcie szkolenia	105	78	11	9		
17.		W tym w ramach bonu szkoleniowego	7	3	0	0		
18.	Rozpoczęcie stażu	132	98	26	19			
19.	W tym w ramach bonu stażowego	0	0	0	0			
20.	Rozpoczęcie przygotowania zawodowego dorosłych	0	0	0	0			

21.	Rozpoczęcie prac społecznie użytecznych	11	6	0	0
22.	W tym w ramach PAI	0	0	0	0
23.	Skierowania do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	0	0	0	0
24.	Odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	130	48	23	8
25.	Niepotwierdzenie gotowości do pracy	836	351	146	62
26.	Dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	355	214	67	39
27.	Podjęcie nauki	2	2	1	1
28.	Osiągnięcie wieku emerytalnego	75	24	14	4
29.	Nabycia praw emerytalnych lub rentowych	13	8	3	1
30.	Nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	31	18	4	2
31.	Innych	253	115	53	27

PRIORYTET III Poprawa stanu zdrowia mieszkańców oraz zwiększenie dostępu do usług specjalistycznych

Promocja zdrowia

W 2022 r. dla mieszkańców powiatu dzierzoniowskiego przeprowadzono 2 akcje dotyczące profilaktyki zdrowia.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie we współpracy z *Polską Profilaktyką* w dniu 24 czerwca 2022 r. zorganizowało akcję dotyczącą profilaktyki zdrowotnej dla mieszkańców powiatu, w ramach której w wyznaczonym dniu osoby zainteresowane mogły skorzystać z bezpłatnych badań w busach tj.:

- **badania spirometryczne (Spirobus)** – w ramach badania przebadano 46 osób, w tym 17 mężczyzn i 29 kobiet. Nieprawidłowości stwierdzono u 12 osób. Osoby te zostały poinformowane o potrzebie konsultacji specjalistycznej w celu dalszej diagnostyki.
- **badanie dermatologiczne (Dermobus)** – w ramach badania przebadano 57 osób, w tym 27 mężczyzn i 30 kobiet. U 8 osób wykryto nieprawidłowości i zostały one poinformowane o potrzebie konsultacji specjalistycznej.

W dniu 15 września 2022 r. odbyła się druga akcja, w ramach której mieszkańcy powiatu mogli skorzystać z bezpłatnych badań EKG i badania znamion skórnych pod kątem czerniaka.

- **badania kardiologiczne (Kardiobus)** – z badań EKG skorzystały 43 osoby; w tym 11 mężczyzn i 32 kobiety. U 15 osób wykryto nieprawidłowości i poproszoną o dalszą diagnostykę u lekarza kardiologa.
- **badania skóry (Dermobus)** – w ramach badania przebadano 60 osób, w tym: 15 mężczyzn i 45 kobiet. U 23 osób stwierdzono nieprawidłowości i zostały one poinformowane o potrzebie konsultacji specjalistycznej.

W ramach działalności NZOZ Szpitala Powiatowego w Dzierżoniowie Sp. z o.o. w 2022 roku był realizowany program zdrowotny *Profilaktyka raka szyjki macicy*. Celem Programu było zmniejszenie wskaźnika umieralności kobiet na raka szyjki macicy, jak również zwiększenie wiedzy kobiet na temat profilaktyki. W ramach programu wykonywana była bezpłatna cytologia kobiet powyżej 25 roku życia. Ponadto realizowano trzy kampanie zdrowotne:

- Kampania społeczna *Przyjaźni Mamom Rh(-)* – w ramach działań powstaje Sieć Placówek, w których kobiety w ciąży mogą liczyć na edukację na temat konfliktu serologicznego oraz zastosowanie profilaktyki śródciążowej w przypadku wystąpienia wskazań. Każda kobieta mająca potwierdzoną niezgodność antygenową oraz brak

przeciwciał stwierdzonych w teście Coombsa może liczyć na podanie immunoglobuliny anty-D, bez względu na to, gdzie prowadzi swoją ciążę.

- Kampania zdrowotna dotycząca problemu nietrzymania moczu wśród kobiet – projekt *Kontynent Kobiet* realizowany był we współpracy z Fundacją TZMO *Razem Zmieniamy Świat*. W ramach kampanii kobiety otrzymały narzędzia edukacyjne, realizowane były szkolenia i webinary dla personelu jak i uczestników projektu.
- Działania z zakresu porad laktacyjnych udzielanych przez Certyfikowanego Doradcę Laktacyjnego w ramach *Kampanii na rzecz karmienia piersią* z poszanowaniem decyzji matki karmiącej.

NZOZ Szpital Powiatowy w Dzierżoniowie Sp. z o.o. w 2022 roku na bieżąco realizował działania ujęte w *Programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie dzierżoniowskim na lata 2021-2025* niwelując tym samym, w miarę posiadanych środków finansowych, bariery architektoniczne.

Dom Pomocy Społecznej

Dom Pomocy Społecznej w Bielawie oraz filia w Niemczy przeznaczone są dla osób przewlekle somatycznie chorych. Do 31 grudnia 2022 roku w PCPRiOZ zostało wydanych 52 decyzje o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej w Bielawie oraz filii w Niemczy, z tego 3 decyzje nie zostały zrealizowane – osoby te zmarły przed umieszczeniem w Domu Pomocy Społecznej. Ponadto, w lutym 2022 r. w DPS została umieszczona jedna osoba, która miała wydaną decyzję w 2021 r. DPS dysponuje 125 miejscami, na dzień 31 grudnia 2022 r. przebywało w nim 124 pensjonariuszy. Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej ustala i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym do 31 marca każdego roku Starosta. W styczniu 2022 r. średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca wynosił 4 079,00 zł natomiast od lutego 2022 roku wynosił 4 550,00 zł.

W ramach systematycznego podnoszenia jakości usług w DPS poprzez szkolenie kadr zajmujących się opieką nad osobami niepełnosprawnymi pracownicy DPS uczestniczyli w 2022 roku w następujących szkoleniach:

- rola terapii zajęciowej i zajęć kulturalno-oświatowych w procesie adaptacyjnym nowo przyjętego mieszkańca. Metody pracy z nowo przyjętym mieszkańcem – 24 osoby,
- depresja w wieku podeszłym – przyczyny, leczenie, metody pracy z mieszkańcem – 35 osób,

- uzależnienie od leków, alkoholu i tytoniu. Metody pracy z mieszkańcem uzależnionym – 38 osób,
- stosowanie środków przymusu bezpośredniego – 8 osób,
- prawa i obowiązki mieszkańca i pracownika DPS. Zasady stosowania przymusu bezpośredniego w DPS – 2 osoby.

Ponadto w ramach przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i izolacji społecznej podopiecznych DPS w 2022 roku zorganizowano z udziałem mieszkańców powiatu łącznie 46 imprez integracyjnych, spotkań, konkursów, warsztatów itp. o różnorodnej tematyce, w tym 20 w Bielawie i 26 w Niemczy.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Starosta przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym domów pomocy społecznej. Pracownicy Centrum są w stałym kontakcie z Dyrektorem DPS. W przypadku wystąpienia jakichkolwiek problemów w DPS są one zgłaszane przez Dyrektora Domu. Raz w roku upoważnieni pracownicy Centrum przeprowadzają kontrolę problemową w DPS. W roku sprawozdawczym kontrola odbyła się w październiku 2022 r.

Placówki oświatowe powiatu dzierzoniowskiego

Na terenie powiatu dzierzoniowskiego swoją działalność prowadzi Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doradztwa Edukacyjnego w Dzierżoniowie, które realizowało w ramach oferty pomoc psychologiczno-pedagogiczną, terapię dla dzieci z dysfunkcjami wzroku, słuchu, ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, opóźnionych i zaburzonych rozwojem psychomotorycznym, w tym dzieci z opiniami o potrzebie wczesnego wspomagania. Terapie były realizowane wśród dzieci i młodzieży z dysfunkcjami o zaburzonym rozwoju w wieku od urodzenia do ukończenia szkoły poprzez ich udział w:

- Biofeedback – 20 osób
- terapii ręki – 1 osoba
- terapii Metodą Wrankego – 9 osób
- sensoplastyki – 3 osoby
- indywidualna terapia psychologiczna – 44 osoby
- terapia pedagogiczna (zespoły korekcyjno-edukacyjne, ortograficzne, dla uczniów z trudnościami w nauce matematyki – 67 osób
- terapia logopedyczna – 188 osób
- integracja funkcji wykonawczych – 1 osoba

- treningi umiejętności społecznych – 43 osoby
- zajęcia dla dzieci z zaburzeniami sensorycznymi – 15 osób
- zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne – 10 osób
- grupa rozwojowa – 4 osoby
- terapia czaszkowo-krzyżowa – 2 osoby
- ćwiczenia rehabilitacyjne – 1 osoba
- indywidualna terapia – trening umiejętności społecznych – 1 osoba.

W Poradni realizowany jest Program *Za życiem* w ramach działania Wiodącego Ośrodka Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczego. Realizowane są zajęcia specjalistyczne, np. fizjoterapeutyczne, psychologiczne, pedagogiczne, neurologopedyczne, dogoterapeutyczne i inne. W ramach tego działania z pomocy skorzystały 142 osoby.

W ramach Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka prowadzone są zajęcia specjalistyczne z pedagogiem specjalnym, psychologiem, neurologopedą, terapeutą ruchu i dogoterapeutą. W ramach tego działania z pomocy skorzystało 81 osób. Dodatkowo prowadzona jest grupa wsparcia dla rodziców dzieci objętych WWR, w której brało udział 11 osób.

Poradnia organizowała również warsztaty dla uczniów, które były prowadzone w szkołach:

- *Cyberprzemoc* – 18 osób
- *(Nie)bezpieczny Internet* – 31 osób
- *Uzależnienie XXI wieku* – 7 osób
- *Jak radzić sobie ze stresem* – 448 osób
- *Techniki skutecznego uczenia się* – 94 osoby
- *Rozwiązywanie konfliktów. Jak radzić sobie w sytuacjach trudnych?* – 121 osób
- *Zajęcia integracyjne* – 254 osób
- *Chroń uszy i głos* – 176 osób
- *Jak radzić sobie z agresją* – 53 osoby
- *Moja złość, mój lęk – radzę sobie z nią* – zajęcia dla dzieci w wieku przedszkolnym – 36 osób
- *Jak radzić sobie z brakiem motywacji do nauki* – 102 osoby
- *Radzenie sobie po nauczaniu zdalnym* – 28 osób
- *Zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne* – 116 osób
- *Umiejętność komunikowania się w zespole klasowym, budowania relacji interpersonalnych i poprawę koncentracji i uważności* – 44 osoby

- *Jak się uczyć?* – 34 osoby.

Dodatkowo w ramach badań profilaktycznych przeprowadzono:

- Badania programem *Widzę* – 167 dzieci
- Badania programem *Mówię* – 167 dzieci
- Przesiewowe badanie logopedyczne – 54 dzieci
- Skala ryzyka dysleksji – 145 dzieci
- Dojrzałość szkolna – 24 dzieci
- *Czytam i piszę* – 211 dzieci
- Badanie uczniów zdolnych TUW – 17 dzieci
- Przesiewowe badania pod kątem depresji – 87 dzieci
- Badania pod kątem trudności z zakresu matematyki – 76 dzieci
- Psychologiczne obserwacje diagnostyczne – 30 dzieci.

Prowadzono prelekcje dla rodziców:

- *Jak zmotywować dziecko do nauki – zasady postępowania z dzieckiem* – 48 osób
- *Dojrzałość szkolna* – 77 osób
- *Gotowość dziecka do podjęcia nauki szkolnej* – 25 osób
- *Jak pomóc dziecku radzić sobie z trudnymi emocjami* – 11 osób
- *Stres, objawy, przyczyny i sposoby radzenia sobie* – 13 osób
- *Moje dziecko idzie do szkoły* – 36 osób
- *Przedszkole i co dalej? Czyli dojrzałość szkolna dzieci z niepełnosprawnościami, wybór odpowiedniej placówki w celu dalszego wspierania rozwoju* – 5 osób
- *Warsztaty dla uchodźców z Ukrainy z nauki czytania i pisania* – 92 osoby
- *Jak przebiega prawidłowy rozwój mowy dziecka* – 12 osób
- *Jak pracować z dzieckiem nadpobudliwym* – 100 osób
- *Wspieranie dziecka na co dzień i w kryzysie* – 27 osób.

Poradnia prowadzi również konsultacje psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne i terapeuty ruchu dla rodziców, nauczycieli i pełnoletnich uczniów. W 2022 r. z tych form wsparcia skorzystało łącznie 526 osób.

Poradnia prowadziła dodatkowo wsparcie nauczycieli:

- *Dostosowanie wymagań edukacyjnych w zależności od okoliczności (min, ze względu na stan zdrowia – przewlekłe schorzenia); formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej w placówce* – 124 osoby
- *Trudne zachowania dzieci – jak sobie z nimi radzić* – 13 osób

- *Dziecko lękowe w klasie* – 23 osoby
- *Rozpoznawanie i wspieranie uczniów z zaburzeniami emocjonalnymi, depresyjnymi, zagrożonych samobójstwem* – 49 osób
- *Prelekcja dla nauczycieli Jak pracować z dzieckiem autystycznym/z zespołem Aspergera* – 50 osób
- *Nie trać głosu – warsztat pracy głosem dla nauczycieli* – 10 osób.

Poradnia prowadzi również grupy wsparcia w ramach sieci współpracy dla psychologów i pedagogów w Dzierżoniowie oraz grupę wsparcia dla pedagogów i psychologów szkolnych w Bielawie.

Dodatkowo w szkołach ponadpodstawowych funkcjonujących na terenie powiatu dzierżoniowskiego przez cały rok szkolny są prowadzone działania, akcje, kampanie, prelekcje i spotkania dotyczące zdrowego trybu życia, funkcjonowania w społeczeństwie. Uczniowie podczas zorganizowanych spotkań mogą uzyskać informację o promocji zdrowego stylu życia oraz ochrony przed zagrożeniami XXI wieku m.in.:

1. Żywność człowieka jako klucz do zdrowia – promowanie zdrowej żywności, zdobywanie wiedzy o zdrowym trybie życia:
 - Ogólnopolska Olimpiada Zdrowego Stylu Życia
 - akcja *Jabłko zamiast papierosa*
2. Edukacja zdrowotna i społeczna uczniów poprzez udział w różnorodnych programach i projektach:
 - Projekt *Różowa Skrzyneczka*
 - spotkanie z psychologiem w ramach profilaktyki uzależnień
 - ogólnopolski program profilaktyki czerniaka
 - impreza edukacyjno-prewencyjna *Bezpieczna droga do szkoły*
 - program *Bezpieczny powiat – z prawem na Ty*
 - warsztaty *Tolerancja wczoraj i dziś*
 - warsztaty prawnicze *#SSPlusitia*
 - X Powiatowy Dzień Dawcy Szpiku
 - warsztaty rozwojowe dla młodzieży w temacie zdrowia psychicznego w szkole – radzenia sobie w kryzysach psychicznych i emocjonalnych
 - spotkanie pn. *Odpowiedzialność prawna i karna za czyny nieletnich*

- warsztaty profilaktyczne dla młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym organizowane we współpracy z Fundacją Latarnia
 - spotkanie pn. *Cyberprzemoc – dziecko, ofiara, sprawca*
 - zbiórka karmy dla schroniska
 - Europejski Dzień Walki z Rakiem Piersi
 - lekcja wychowawcza na temat wirusa HIV w ramach programu *#jedynytakitest*
 - warsztaty na temat radzenia sobie z trudnościami okresu dojrzewania
3. Ruch – akcje sportowe, wycieczki:
- Dzień sportu
 - wycieczki krajoznawcze oraz zagraniczne
 - sprzątanie świata
 - Szkolny Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Dyrektora 2LO
 - Mistrzostwa powiatu dzierzoniowskiego w biegach na orientację
 - wycieczka w ramach programu *Poznaj Polskę*
4. Zachęcanie uczniów do różnorodnych aktywnych form spędzania wolnego czasu:
- Europejski Dzień Języków Obcych
 - *Bieg Sowi*
 - *Mam Talent*
 - *Dolnośląska Nutka*
 - I Powiatowy Turniej Gier Planszowych
 - projekt *Onboarding memories* – warsztaty historyczno-techniczne
 - warsztaty integracyjne we współpracy z Fundacją Pokolorujmy Szarość
 - warsztaty teatralne
 - Powiatowy Konkurs *Najpiękniejsze Dekoracje Świąteczne, Boże narodzenie 2022*
 - koncert kolęd i pastorałek
 - XIX Ogólnopolski Turniej Wiedzy *Pierwsza Pomoc*

Podsumowanie

Analiza informacji przekazanych przez instytucje i organizacje zaangażowane w realizację Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2015-2025 pozwala uznać, że powiat dzierzoniowski posiada duży potencjał podmiotów życia społecznego, które w optymalny sposób wykorzystują własne zasoby i możliwości materialne oraz personalne

niezbędne do rozwiązywania problemów społecznych. Należy stwierdzić, iż Strategia zorientowana jest na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się pomocą społeczną w powiecie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej.

Opisane działania tylko po części wyrównują szanse edukacyjne, zawodowe czy zdrowotne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dlatego w dalszym ciągu należy dążyć do podejmowania działań skutecznie wyrównujących te szanse. Z analizy powyższego materiału wynika, że działania podejmowane w ramach poszczególnych obszarów na terenie powiatu dzierzoniowskiego przyczyniają się do zmniejszenia zjawisk wykluczenia społecznego i wzmocnienia rodzin, sprzyjają ograniczeniu zjawiska bezrobocia oraz wyrównują szanse osób niepełnosprawnych, co przyczynia się do spełnienia misji strategii.

Ta krótka charakterystyka najważniejszych obszarów życia społecznego mieszkańców powiatu dzierzoniowskiego pozwala na stwierdzenie, że realizacja wskazanych w Strategii działań w roku 2022 przyczyniła się do poprawienia warunków życia mieszkańców i będą one kontynuowane w następnych latach.

*Załącznik 3 do Sprawozdania
z działalności PCPRiOZ w Dzierżoniowie
za rok 2022*

**Sprawozdanie z realizacji
„Powiatowego Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026”
za rok 2022**

Dzierżoniów, marzec 2023 rok

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie

Informacje ogólne

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022- 2026” jest zgodny z art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Dokument został przyjęty do realizacji przez Radę Powiatu Dzierżoniowskiego w dniu 25 stycznia 2022 r. Uchwałą Nr XXXVIII/272/22.

W.w. Program został opracowany w celu zwiększenia efektywności wysiłków podejmowanych przez lokalne służby społeczne zarówno publiczne jak i niepubliczne, które winny nieść pomoc ofiarom przemocy w rodzinie. Charakterystycznym elementem ich działalności jest rozwój współpracy pomiędzy podmiotami tworzącymi gminny i powiatowy system pomocy i wsparcia. Podkreślić należy, iż bez współdziałania osób, instytucji i organizacji nie będzie możliwe osiągnięcie wspólnego celu i rezultatów programu. Należy również nadmienić, iż aktualny program opracowywany był w warunkach dużej niepewności oraz stresu związanego z wprowadzonym w marcu 2020 roku stanu zagrożenia epidemicznego, a następnie stanu epidemii koronawirusa, który związany jest z izolacją społeczną oraz ograniczeniem działalności gospodarczej, zmniejszeniem zakresu lub całkowitym wyłączeniem funkcjonowania instytucji i zakładów pracy. Trudno dziś prognozować jakie będą skutki izolacji rodzin, pogorszenie sytuacji zawodowej i społecznej, która przyczyniła się do zwolnień pracowników, a co za tym idzie pogłębianiem wewnętrznych problemów z uwagi na konieczność pozostania w domach, które mogą wiązać się z zagrożeniem przemocą lub jej nasileniem. Niezbędne zatem wydaje się tworzenie lokalnych koalicji do przeciwdziałania przemocy domowej, które poprzez swoje działania zwiększą bezpieczeństwo ofiar i rozwiną ich zdolność do samoobrony. Żaden człowiek nie powinien być narażony na przemoc w rodzinie, zatem działania specjalistów, instytucji i organizacji dają szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz podniesienia skuteczności udzielanej pomocy.

Głównym celem programu jest zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie w Powiecie Dzierżoniowskim.

Na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego funkcjonuje szereg instytucji, urzędów, które działają na rzecz osób i rodzin potrzebujących pomocy psychologicznej, finansowej i prawnej. Instytucje te dzięki swoim możliwościom wspierają realizację założeń zawartych w Programie.

W każdej gminie Powiatu funkcjonują interdyscyplinarne zespoły przeciwdziałania przemocy w rodzinie, których głównym zadaniem jest poprawa sytuacji rodzin i osób zmagających się z problemem przemocy.

Do realizatorów i partnerów Programu przynależą:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie,
- Starostwo Powiatowe w Dzierżoniowie,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPRiOZ w Dzierżoniowie,
- Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Dzierżoniowie,
- Powiatowa Komenda Policji w Dzierżoniowie,
- Ośrodki Pomocy Społecznej,
- Samorządy gminne,
- Placówki oświatowe,
- Areszt Śledczy w Dzierżoniowie,
- Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie,
- Zespoły interdyscyplinarne,
- Prokuratura Rejonowa w Dzierżoniowie,
- Inne jednostki organizacyjne zaangażowane w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

Zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie:

1. Ośrodka Interwencji Kryzysowej- świadczenie specjalistycznego poradnictwa, podejmowanie działań z zakresu interwencji kryzysowej oraz zapewnienie schronienia mieszkańcom Powiatu Dzierżoniowskiego, znajdującym się w sytuacji kryzysowej i mającym trudności w rozwiązywaniu problemów życiowych. Klienci OIK mogą skorzystać z porad następujących specjalistów: interwenta kryzysowego, psychologa, terapeuty uzależnień, radcy prawnego, psychoterapeuty, pedagoga, pracownika socjalnego, doradcy zawodowego.
2. Specjalistycznego poradnictwa psychologicznego/terapii psychologicznej dla osób z powiatu dzierżoniowskiego świadczone jest przez psychologów PCPRiOZ . Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

3. Oddziaływań korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, zasadniczym celem programu jest zatrzymanie przemocy. Osiągnięciu tego celu służy edukacja sprawcy w obszarze przemocy.
4. Powiatowego Ośrodka Wsparcia, który skoncentrowany jest na wsparcie i pomoc osobom zagrożonym lub doświadczającym przemocy w rodzinie. Ośrodek zapewnia codzienne wsparcie, pomoc specjalistyczną i terapeutyczną m.in.: psychologa, terapeutę uzależnień, psychoterapeutę oraz całodobowe schronienie.
5. Powiatowego programu profilaktycznego w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie. Program służy działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie pomocy, podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy.

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

1. Opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
2. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
4. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Niniejsze sprawozdanie stanowi wynik ewaluacji Programu za rok 2022.

1. Prowadzenie profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy, zwiększenie świadomości na temat zjawiska przemocy wśród mieszkańców Powiatu Dzierżoniowskiego.

PCPRiOZ oraz instytucje będące partnerami *Programu* działające na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego prowadziły kampanie informacyjne, upowszechniały ogólnopolskie kampanie profilaktyczne dotyczące przemocy, publikowały na swoich stronach internetowych informacje dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie m.in. poprzez opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno- edukacyjnych - broszur, ulotek, plakatów. W szkołach prowadzone były kampanie edukacyjno- informacyjne dot. przemocy w rodzinie

a także podczas zebrań z rodzicami omawiany był temat przemocy.

2. Zwiększenie skuteczności działań podejmowanych wobec osób doznających przemocy.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej przy PCPRiOZ w Dzierżoniowie

Celem działalności Ośrodka jest świadczenie specjalistycznego poradnictwa, podejmowanie działań z zakresu interwencji kryzysowej oraz zapewnienie schronienia mieszkańcom Powiatu Dzierżoniowskiego, znajdującym się w sytuacji kryzysowej i mającym trudności w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych.

Do zadań OIK należy:

- Podejmowanie działań na rzecz osób i rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej, w tym dotkniętych przemocą.
- Inicjowanie i podejmowanie interwencji oraz koordynacja działań związanych z podjętą interwencją.
- Udzielanie natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a także poradnictwa socjalnego i prawnego.
- Organizowanie systemu wsparcia i samopomocy dla osób i rodzin dotkniętych sytuacją kryzysową.
- Zapewnienie doraźnego schronienia dla osób dotkniętych przemocą.
- Realizacja programów służących działaniom profilaktycznym, mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.
- Realizacja programów skierowanych do osób stosujących przemoc, w tym programów korekcyjno – edukacyjnych.

Specjaliści pracujący w OIK oferują pomoc w zakresie:

- Przeżywania silnego stresu;
- Obniżonego nastoju, depresji;
- Kłopotów w związku oraz i relacjach z ludźmi;
- Trudności wychowawczych;
- Problemów w życiu zawodowym;
- Nieradzenia sobie z trudnymi sytuacjami, traumą;
- Uzależnienia;

- Doświadczania przemocy fizycznej i psychicznej;
- Wsparcia dla osób doświadczonych stratą i samotnością.

Siedzibą Ośrodka Interwencji Kryzysowej jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie, ul. Piastowska 1.

Pomoc świadczona przez pracowników OIK udzielana jest po wcześniejszym umówieniu terminu spotkania telefonicznie, mailowo bądź osobiście. Istnieje możliwość udzielenia wsparcia poprzez rozmowę telefoniczną jeżeli wizyta osobista nie jest możliwa. Zaznaczyć należy również, że w ramach Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2022 roku osoby znajdujące się w sytuacji kryzysowej miały możliwości skorzystania z mieszkania interwencyjnego działającego przy OIK, które znajduje się w Dzierżoniowie przy ul. Pocztovej 14a/1. Lokal przeznaczony jest dla osób pochodzących z terenu powiatu dzierżoniowskiego, które znalazły się w sytuacji kryzysowej, były zagrożone przemocą domową lub zostały ofiarami przemocy domowej. Od kwietnia 2022 roku udzielono schronienia dwóm rodzinom z dziećmi w ramach wsparcia osobom przyjeżdżającym z Ukrainy. W ramach działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej w 2022 r. ze wsparcia skorzystało 212 osób, żadna z osób nie skorzystała ze schronienia w formie pobytu w mieszkaniu interwencyjnym.

Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Dzierżoniowie

Działalność Ośrodka skoncentrowana jest na wsparcie i pomoc osobom zagrożonym lub doświadczającym przemocy w rodzinie. Ośrodek zapewnia codzienne wsparcie jak i również całodobowe schronienie (mieszczące się na ul. Pocztovej 14a/5 w Dzierżoniowie).

POW w 2022 roku świadczył pomoc w formie:

- poradnictwa psychologicznego - konsultacje indywidualne,
- terapii uzależnień - konsultacje indywidualne,
- terapii uzależnień- wsparcie grupowe,
- grupy wsparcia dla osób współuzależnionych i rodziców dzieci uzależnionych,
- psychoterapii - konsultacje indywidualne,
- schronienia.

Żadna z osób zgłaszających się do Ośrodka nie korzystała z całodobowego schronienia znajdującego się w Dzierżoniowie na ul. Pocztovej 14a.

Wśród klientów Ośrodka zidentyfikować można:

- osoby zmagające się z szeroko pojętym uzależnieniem,
- osoby współuzależnione, w tym rodziców dzieci uzależnionych,
- osoby doświadczające przemocy psychicznej, fizycznej oraz materialnej,

- osoby zmagające się z nawracającymi stanami depresyjnymi lub lękowymi,
- osoby uwikłane w trudności relacyjne,
- osoby z zaburzeniami odżywiania powstałymi w wyniku doświadczania zachowań przemocowych,
- osoby wymagające wsparcia natury wychowawczej, w celu zapobiegania zachowaniom przemocowym wobec małoletnich.
 - Działania zawarte w *Programie* umożliwiły również zapewnienie bieżącego wsparcia specjalistycznego w zakresie:
 - - terapeuty uzależnień- spotkania indywidualne oraz grupowe,
 - - psychologa- spotkania indywidualne,
 - - psychoterapeuta- spotkania indywidualne.

Od lutego 2022 roku, Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Dzierżoniowie zaangażował się również w pomoc osobom przyjeżdżającym z Ukrainy. Od tego czasu Ośrodek zapewniał bieżące wsparcie osobom zgłaszającym się do POW, udostępniony został także nr telefonu Ośrodka, który obsługiwany był przez osobę mówiącą w języku ukraińskim, co znacznie ułatwiało organizację efektywnej pomocy i wsparcia.

Ponadto w mieszkaniu należącym do Ośrodka schronienie otrzymały 2 rodziny z małoletnimi dziećmi.

Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne/terapia psychologiczna

Specjalistyczne poradnictwo psychologiczne dla osób z powiatu dzierżoniowskiego jest świadczone przez psychologów PCPRiOZ i skierowane do osób i rodzin, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych. Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy związane z opieką nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

W 2022 r. z poradnictwa psychologicznego i terapii psychologicznej skorzystało **10 osób**.

**Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym
przemocą w rodzinie wsparcia w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego
prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego**

L.p.	Instytucja	Zastosowana forma wsparcia/ilość osób	Ilość osób umieszczonych w całodobowych ośrodkach wsparcia i ośrodkach interwencji kryzysowej
1.	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Dzierżoniów	Brak danych	Brak danych
2.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie	Poradnictwo (ogólne dane OPS): – medyczne-7 os. – psychologiczne- 87 os. – prawne – 0 os. – socjalne- 86 os. – zawodowe – 9 os. – rodzinne – 96 os.	8 os.
3.	Centrum Usług Społecznych w Pieszycach	Poradnictwo: medyczne, socjalne, prawne, zawodowe, rodzinne – 49 os.	0 os.
4.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagiewnikach	Poradnictwo: – medyczne, psychologiczne, prawne, socjalne, zawodowe, rodzinne- 98 os.	0 os.
5.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Piławie Górnej	Poradnictwo: – medyczne, psychologiczne, prawne, socjalne, zawodowe, rodzinne- 15 os.	0 os.
6.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie	Poradnictwo: – medyczne – 0 os. – psychologiczne – 148 os. – prawne- 27 os. – socjalnego- 273 os. – pedagogiczne - 126 os. – rodzinne– 261 os.	6 os.
7.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Niemczy	Poradnictwo: – medyczne, psychologiczne, prawne, socjalne, zawodowe, rodzinne- 15 os.	0 os.
8.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Dzierżoniowie	Poradnictwo: – medyczne – 0 os. – psychologiczne – 121 os. – prawne- 9 os. – socjalnego- 10 os. – pedagogiczne 18 os. – terapeutyczne- 42 os. – psychoterapeutyczne-12 os.	0 os.
9.	Powiatowy Ośrodek Wsparcia w Dzierżoniowie	Poradnictwo: – medyczne – 0 os. – psychologiczne – 14 os. – prawne- 0 os. – socjalnego- 0 os. – pedagogiczne- 37 os. – terapeutyczne- 72 os. – psychoterapeutyczne-69 os. – grupy wsparcia- 42 os.	0 os.

Rodzinna piecza zastępcza

W 2022 r. na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego funkcjonowało 125 rodzin zastępczych, w których na dzień 31.12.2022 r. przebywało 205 małoletnich dzieci.

W minionym roku w podległych placówkach socjalizacyjnych i jednej interwencyjnej zostało umieszczonych 4 dzieci z terenu powiatu dzierżoniowskiego w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

3.Zwiększenie skuteczności działań podejmowanych wobec osób stosujących przemoc.

Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie, jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej realizowanym przez powiat. Obowiązek realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Jednocześnie program ten stanowi integralną część systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Dzierżoniowskim.

Naczelnym celem programu jest redukcja zachowań przemocowych u jego uczestników, kształtowanie postaw partnerstwa, szacunku i odpowiedzialności wobec partnera, dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych oraz odpowiedzialności za popełnione czyny.

Adresatami programu są osoby dorosłe (powyżej 18 roku życia). Zasadniczym warunkiem przyjęcia do Programu jest uznanie przez osobę faktu stosowania przemocy we własnej rodzinie.

W 2022 roku ze względu na brak wystarczającej ilości uczestników nie realizowano Programu.

Program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc w rodzinie

Program ten stanowi uzupełnienie do oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych i był skierowany do osób stosujących przemoc domową, u których została wykazana konieczność realizacji pogłębionych oddziaływań terapeutycznych i/lub psychologicznych, a uczestnictwo w programach korekcyjnych okazało się niemożliwą lub niewystarczającą formą oddziaływań. Uczestnikami Programu mogły być wszystkie osoby bez względu na miejsce zamieszkania, gdyż nie obowiązuje rejonizacja w tym zakresie.

W 2022 roku Program nie został zrealizowany.

4. Podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększanie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pracownicy zatrudnieni w PCPRiOZ (psychologowie, pracownicy socjalni oraz koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej) podnoszą swoje kompetencje zawodowe w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez uczestnictwo w szkoleniach.

W 2022 roku pracownicy wzięli udział w następujących szkoleniach:

- **Praca z dzieckiem wykorzystanym seksualnie**
- **Trudności wychowawcze okresu dojrzewania**
- **Trudne relacje rodzina zastępcza- rodzina biologiczna**
- **Praca z osobą przemocową**
- **Kryzys w życiu dzieci i młodzieży- profilaktyka i interwencja kryzysowa**
- **Oddziaływania korekcyjno- edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie- z wykorzystaniem Metody Duluth oraz Podejścia skoncentrowanego na Rozwiązaniu**
- **Wypalenie zawodowe**
- **Cyberuzależnienia**
- **Zachowania autoagresywne wśród dzieci i młodzieży**
- **Samobójstwa dzieci i młodzieży**
- **Zachowania seksualne u dzieci i młodzieży**
- **Metody wspierania w kryzysie**
- **Uzależnienia wśród dzieci i młodzieży**
- **Interwencja kryzysowa w obliczu wojny**
- **Szkolenie dla kadry pomocy społecznej na temat wsparcia ofiar handlu ludźmi**
- **Cyberuzależnienia i dopalacze**
- **Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej- metodyka**
- **Studia podyplomowe- psychotraumatologia**

5. Wzmacnianie współpracy z instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia oraz instytucje będące partnerami *Programu* działające na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego współpracowały w celu wymiany informacji podejmując wspólne działania w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

***Sprawozdanie z
Powiatowego programu profilaktycznego
w zakresie promowania i wdrażania
prawidłowych metod wychowawczych w
stosunku do dzieci zagrożonych przemocą
w rodzinie na lata 2022-2026 r.
za rok 2022***

Dzierżoniów, marzec 2023 rok

Informacje ogólne

Powiatowy program profilaktyczny w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w rodzinie na lata 2022-2026 został przyjęty do realizacji uchwałą Nr XL/279/22 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego w dniu 29 grudnia 2022 roku. Program jest spójny z *Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Dzierżoniowskim w latach 2022 – 2026*, przyjęty w dniu 25 stycznia 2022 r. Uchwałą Nr XXXVIII/272/22 Rady Powiatu Dzierżoniowskiego, który zakłada prowadzenie profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy, zwiększenie świadomości na temat zjawiska przemocy wśród mieszkańców Powiatu Dzierżoniowskiego.

Rodzina odgrywa najważniejszą oraz podstawową rolę w kwestii wychowania oraz rozwoju dziecka. Aby dziecko mogło prawidłowo się rozwijać, ważne jest żeby rodzice stosowali takie metody wychowawcze i opiekuńcze, by mogło się ono czuć bezpiecznie. Zwyczaje, jakie panują w każdej rodzinie determinują rozwój jego osobowości. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, rodzice tworzą bezpieczne więzi z dzieckiem, co wpływa na jego późniejsze relacje w życiu dorosłym. Na tych podstawach dziecko buduje obraz siebie, ludzi oraz świata.

Rodzice, którzy przejawiają trudności w sprostaniu obowiązkom wobec dzieci, nie zaspokajają ich podstawowych potrzeb niezbędnych do prawidłowego rozwoju, sami przejawiają liczne problemy w prawidłowym funkcjonowaniu w rolach społecznych, partnerskich oraz rodzicielskich tworzą rodzinę dysfunkcyjną. Dziecko wychowane w rodzinie z problemem przemocy jest w stanie ciągłego napięcia i czujności. Bicie, wyzwiska, groźby (skierowane także wobec osób najbliższych, czyli pośrednio na dziecko) mogą wywołać w dziecku przerażenie, lęk i nawyk posłuszeństwa wobec osoby, która stosuje przemoc. Dzieci mają poczucie bezradności i bezsilności, z drugiej strony chcą udowodnić swoją lojalność oraz posłuszeństwo. Dziecko wychowujące się w środowisku przemocowym może przejawiać wiele stanów emocjonalnych w związku z zachowaniem rodzica m. in: wstyd za rodzica, poczucie winy, osamotnienie, strach przed rodzicem, złość lub nienawiść do rodzica.

Konsekwencje przemocy ujawniają się często również po długim czasie, kiedy dziecko dojrzeje lub już w jego dorosłym życiu. Dorosłe osoby, które w początkowym okresie życia doznawały licznych deprivacji i były poddawane nadużyciom, mogą mieć przymus wchodzenia w przemocowe relacje (krzywdzące w podobny sposób). Mężczyźni

mogą przejawiać tendencje do zachowań agresywnych, wchodzą w rolę osoby stosującej przemoc na osobach bliskich, natomiast kobiety często wystawiają na przemoc siebie oraz swoje potomstwo.

W związku z tym ważne jest aby podejmować działania profilaktyczne w zakresie wsparcia rodzin w pełnieniu jej funkcji wychowawczej oraz opiekuńczej, aby zapobiec występowaniu zachowań przemocowych w rodzinach. W tym celu należy podjąć współpracę z instytucjami, które działają w zakresie przeciwdziałania przemocy. Realizatorami Programu będą specjaliści Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia w Dzierżoniowie przy współpracy podmiotów, działających na rzecz pomocy rodzinie. Do Programu, na zasadzie bezpośredniej lub pośredniej współpracy zostaną włączone następujące podmioty:

- gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Dzierżoniowskiego,
- Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doradztwa Edukacyjnego w Dzierżoniowie,
- Powiatowy Ośrodek Wsparcia,
- szkoły i przedszkola,
- Prokuratura w Dzierżoniowie,
- Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie (w tym: kuratorzy zawodowi i społeczni),
- Komenda Powiatowa Policji w Dzierżoniowie,
- placówki służby zdrowia,
- społeczność lokalna,
- organizacje pozarządowe,

Niniejsze sprawozdanie stanowi wynik ewaluacji przedmiotowego *Programu* za rok 2022. Głównym celem Programu jest realizacja zadań z zakresu profilaktyki prowadząca do zmniejszenia skali występowania zjawiska przemocy w rodzinach na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego.

1. Propagowanie prawidłowych metod wychowawczych i postaw rodzicielskich poprzez zwiększanie świadomości na temat negatywnych skutków wynikający ze stosowania przemocy wobec dzieci.

PCPRiOZ oraz instytucje będące partnerami *Programu* działające na terenie powiatu dzierżoniowskiego tj. ośrodki pomocy społecznej, powiatowa poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Komenda Powiatowa Policji, placówki oświatowe podejmowały działania informacyjne dotyczące uzyskania wsparcia specjalistycznego oraz informacje dotyczące

zjawiska przemocy w rodzinie m.in. poprzez plakaty, wizytówki, rozpowszechnianie na stronach internetowych informacji oraz kampanii społecznych o zjawisku przemocy oraz możliwościach wsparcia, prowadzono także zajęcia dla dzieci i młodzieży o tematyce przemocy prowadzonych na terenach szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych.

2. Edukacja rodziców/opiekunów w zakresie właściwych postaw rodzicielskich, metod i form wychowania, radzenia sobie w sytuacjach trudnych oraz konsekwencji stosowania przemocy wobec dzieci.

PCPRiOZ w 2022 roku zorganizowało warsztaty rodzicielskie dla rodziców o obniżonych kompetencjach wychowawczych i niezaradnych życiowo. Rodzice byli kierowani przez Sąd lub instytucje wspierające rodzinę uczestników, a także z własnej inicjatywy oraz motywacji na podniesienie kompetencji rodzicielskich.

W minionym roku miały miejsce 2 edycje szkolenia dla rodziców, którzy chcieli podnieść swoje kompetencje rodzicielskie oraz nauczyć się nowych metod wychowawczych. Warsztaty składały się ze spotkań indywidualnych, które miały na celu zdiagnozowanie poziomu trudności wychowawczych uczestnika oraz spotkań grupowych (10 spotkań po 3 godziny dydaktyczne). Prowadzącymi warsztaty byli pracownicy Centrum o wykształceniu pedagogicznym oraz psychologicznym. Aby uzyskać zaświadczenie ukończenia należy uczęszczać na min. 80 % zajęć oraz wykazywać się aktywnością i zaangażowaniem w treść warsztatów. Grupa warsztatowa ma charakter grupy zamkniętej, nie przewidywano kwalifikowania nowych uczestników w trakcie trwania szkolenia. W 2022 roku na warsztaty uczęszczało łącznie 26 mieszkańców powiatu, ze skutkiem pozytywnym ukończyło 20 rodziców.

Gmina ma obowiązek udzielania pomocy rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Takie wsparcie udzielane jest przez Ośrodki Pomocy Społecznej danej gminy poprzez pracę asystenta rodziny. Asystent rodziny ma na celu pracę z rodziną w problemach nie tylko wychowawczych, lecz także w sprawach codziennych. Realizowana przez niego pomoc polega na wsparciu w przezwyciężeniu trudności oraz poprawie sytuacji życiowej.

W tabeli nr 1 zebrane są informacje dotyczące zorganizowanych warsztatów i szkoleń dla rodziców mających na celu wsparcie ich kompetencji rodzicielskich przez podmioty zaangażowane a także ilość rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.

Tabela 1. Liczba edycji warsztatów podnoszenia kompetencji rodzicielskich oraz liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny na terenie gmin powiatu dzierzoniowskiego.

Lp.	Nazwa instytucji udzielającej wsparcia	Ilość edycji warsztatów rodzicielskich/ szkoleń dla rodziców	Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny
1	Ośrodek Pomocy Społecznej w Bielawie	4 edycje warsztatów podnoszenia kompetencji rodzicielskich (z czego 2 ukończone)	38 rodzin
2	Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzierżoniowie	1 edycja warsztatów podnoszenia kompetencji rodzicielskich	58 rodzin
3	Ośrodek Pomocy Społecznej w Pieszycach	Osoby kierowane są do odbycia warsztatów w PCPRiOZ w Dzierżoniowie	11 rodzin
4	Ośrodek Pomocy Społecznej w Piławie Górnej	Nie realizowane	16 rodzin
5	Ośrodek Pomocy Społecznej w Niemczy	1 edycja warsztatów podnoszenia kompetencji rodzicielskich	16 rodzin
6	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łagiewnikach	Nie realizowane	5 rodzin
7	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Wiejskiej Dzierżoniów	Nie realizowane	13 rodzin
8	Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologiczno-Pedagogicznego i Doradztwa Edukacyjnego w Dzierżoniowie	<p>Szkolenia dla rodziców: W roku 2022 przeprowadzono na terenie szkół i przedszkoli następujące prelekcje dla rodziców (w sumie 154 osoby)</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Jak pracować z dzieckiem nadpobudliwym?</i> – 100 rodziców - <i>Uzależnienia XXI wieku</i> – 12 rodziców - <i>Jak pomóc dziecku radzić sobie z trudnymi uczuciami?</i> – 11 rodziców - <i>Stres objawy, przyczyny i radzenie sobie</i> – 13 rodziców - <i>Cyberprzemoc</i> – 18 rodziców. <p>W ramach stałych cotygodniowych konsultacji ze specjalistami udzielono wsparcia i pomocy rodzicom dzieci w zakresie stosowania właściwych oddziaływań wychowawczych, w tym rodzinom zagrożonym doświadczeniem przemocy.</p>	Nie dotyczy

Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych z instytucji działających na terenie powiatu dzierzoniowskiego.

Z informacji uzyskanych z Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie, kuratorzy sądowi prowadzili łącznie 245 nadzorów w sprawach z ograniczoną władzą rodzicielską (na stałe oraz sprawy tymczasowe w trybie zabezpieczenia w toku postępowania).

3. Pomoc specjalistyczna w stosunku do dzieci i młodzieży zagrożonej przemocą.

W 2022 roku szacuje się, że ok. 2250 dzieci z terenu powiatu została objętych specjalistycznym wsparciem przez instytucje działające na terenie powiatu tj. placówki oświatowe, ośrodki pomocy społecznej, Ośrodek Interwencji Kryzysowej oraz Powiatowy Ośrodek Wsparcia. Liczba dzieci, które uzyskały wsparcie jest szacunkowa, gdyż nie wszystkie podmioty zaangażowane w Program podały konkretne wskaźniki tego działania.

Działania miały zarówno charakter specjalistycznych spotkań indywidualnych (z psychologiem, psychoterapeutą, pedagogiem) a także w formę warsztatów i pogadanek profilaktycznych dot. emocji, zjawiska uzależnień oraz przemocy czy zajęć z wychowawcą klasy nt. agresji, przemocy oraz form pomocy.

4. Zwiększenie świadomości na temat dostępnych form wsparcia oraz informacji o instytucjach pomocowych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia upowszechniało na stronach internetowych PCPRiOZ (www.pcprdzierzoniow.pl) oraz profilu Centrum na stronie społecznościowej - facebook, a także na stronie Powiatu Dzierżoniowskiego informacje dotyczące możliwości uzyskania wsparcia w formie specjalistycznej zarówno kierowanej dla dorosłych jak i dzieci. Pracownicy Centrum także podczas bezpośrednich spotkań informowali zarówno podmioty zaangażowane jak i osoby zainteresowane wsparciem o ofercie udzielanej pomocy przez naszą instytucję.

Instytucje zaangażowane w *Program* umieszczały na swoich stronach internetowych, tablicach ogłoszeń, w formie ulotek czy plakatów informację o placówkach gdzie m.in. osoby zagrożone przemocą mogą uzyskać nieodpłatną pomoc psychologiczną, prawną czy socjalną, a także bezpośrednio w trakcie zebrań szkolnych lub w instytucjach pomocowych rodzice byli informowani o możliwościach uzyskania wsparcia specjalistycznego na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego.

